

**Valsts tomēr
iedala naudu
grāmatām un
darba burtnīcām**

3. lappusē

**Mainās
Priēzmalas
skolas
direktori**

4. lappusē

**Ebreju
apbedīšanas
tradīcijas
(turpinājums)**

9. lappusē

Dedzina podus, aicina uz talku un uz latgaliski rakstošo dzejnieku tikšanos

● Keramikas vecmeistara Andreja Paulāna ceplī jau 15. reizi Latgales podnieki savus darbus nodeva uguns varai. Rezultāts teicams, — par to pārliecinājās gan podnieki, gan daudzie interesenti cepļa atvēršanā.

Tautas lietišķās mākslas studijas «Rēzeknes aprīņa podnieki» keramiķi arī šoreiz, kā ik gadus, noteiktā datumā — piektdienā pirms Aglonas svētkiem — Dievmātes godināšanas dienas — Raiņa muzejā «Jasmuiža» Latgales keramikas vecmeistara Andreja Paulāna darbnīcā kurināja keramikas cepli. Šogad tas notika jau 15. reizi

Raiņa un Aspazijas muzeja vadītājas vietniece Solvita Brūvere atklāja, ka šogad vēsturiskajā ceplī savus darbus vēlējas apdedzināt 11 māla meistari: Edvins un Vladislavs Vinceviči no Daugavpils, Jolanta, Valdis un Jānis Dundenieki no Bērzpils, Olga un Valdis Pauliņi no Krāslavas, Antons un Andris Ušpelis no Rēzeknes, Raivo Andersons

no Preiļiem un Aivars Ušpelis no Maltas. Jau agri no rīta podnieki ieradās muzejā ar pusgataviem māla traukiem. Jasmuižā viņi tos noglazēja un salika ceplī. Pēcpusdienā keramiķi Vladislavs un Edvins Vinceviči cepli iekurināja. Šoreiz tieši viņi bija galvenie cepļa kurinātāji. Jāpiebilst, ka keramikas vecmeistaram Vladislavam Vincevičam šogad piešķirta Valsts Kultūrkapitāla fonda mūža stipendija. Palīdzot studijas vadītājam Andrim Ušpelim un Valdim Dundeniekam, ceplis tika kurināts līdz pulksten vieniem naktī, kamēr trauki 1000 grādu temperatūrā tika apdedzināti.

Par to, kā keramiķiem izdevusies darbu gatavošana, kā arī par uguns un liesmas ietekmi vāzu, krūžu, kausu, svečturu, svilpaunieku, bļodu un bļodiņu, ķērpu, sīpolu podu un citu darinājumu pārtapšanā meistardarbos, varēja

pārliecināties 10. augusta rītā, kad notika vēl karsto trauku izņemšana no cepļa.

Pirms apdedzināto trauku izņemšanas klātesošie tika iepazīstināti ar keramiķiem, kuri bija ieradušies uz cepļa atvēršanu, un keramiķis Andris Ušpelis vadīja viktorīnu par muzeju, keramiķa amata noslēpumiem un cepļa kurināšanu. Kā balvu par pareizajām atbildēm pasākuma apmeklētāji saņēma grāmatas par Latgales keramiku un par Pēteri Ušpeli.

Pēc tam visi interesenti, kas šajā dienā bija mērojuši ceļu uz Aizkalni un vēlējas būt cepļa atvēršanā, varēja palīdzēt keramiķiem kārtu pēc kārtas izņemt svaigi apdedzinātos un vēl karstos, krāsaini glazētos traukus, kuri tika sarindoti plaviņas zaļajā zālē.

Turpinājums 4. lappusē.

ZIŅAS

Piešķir finansējumu darbu pabeigšanai 52,54 km Latgales reģiona autoceļu posmos

Valdības sēdē 13. augustā tika uzklauts informatīvais ziņojums par nepieciešamajiem Latgales reģiona valsts autoceļu sabrukušo posmu seguma ārkārtas uzturēšanas darbiem, informē Satiksmes ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītājs Aivis Freidenfelds.

Kā norādīts informatīvajā ziņojumā, tad remonta deficīts valsts autoceļu ar melno un grants segumu atjaunošanai saskaņā ar 2008. gadā veikto aplēsi "Normatīvā paredzētajā laikā neveikto atjaunošanas darbu (remonta deficīta) apjomi un izmaksas valsts autoceļu tīklā" ir 522 miljoni latu (2007. gada cenās).

Latgales reģiona valsts vietējo autoceļu posmiem, kas ved **no Galēniem uz Siļukalnu un Stirnienu, ceļam no Madonas uz Laudonu un Jēkabpili, ceļam no Aglonas uz Višķiem, kā arī ceļiem no Barkavas uz Lubānu un no Upmalas uz Ančiniem, Pieniņiem un Kaušu**, grants segums ir ļoti sliktā tehniskā stāvoklī, tādējādi pagājušajā gadā tika uzsākti šo autoceļu atjaunošanas darbi, veicot šķembu pamata izbūvi.

Šogad būtu nepieciešama šo autoceļu ārkārtas uzturēšanas darbu pabeigšana, uzklājot divkārtu virsmas apstrādi, kas ievērojami uzlabotu autobraucējiem un lauksaimniekiem braukšanas kvalitāti, likvidētu putekļu daudzumu apkārtējo māju iedzīvotājiem un pagarinātu ceļa kalpošanu. Taču nepietiekamā finansējuma dēļ šogad šos darbus nav bijis iespējas veikt.

Regulāri tiek saņemtas sūdzības no vietējiem iedzīvotājiem par putekļiem un neapmierinošu ceļu stāvokli. Norādīts, ka sākoties lietavām, pastiprināti veidosies bedres un izskalojumi, ja uzsāktie būvdarbi netiks pabeigti šogad. Tādējādi šo autoceļu sakārtošana jāveic pēc iespējas ātrāk, kamēr darbu veikšanai ir atbilstoši laika apstākļi. **Minēto autoceļu posmu iesākto darbu pabeigšanai 52,54 km kopgarumā nepieciešami papildus 1 599 665 latu.**

Ministru kabinets atļāva Satiksmes ministrijai līdz apropriācijas pārdalei likumā "Par valsts budžetu 2013. gadam" organizēt Latgales reģiona valsts autoceļu sabrukušo posmu seguma ārkārtas uzturēšanas darbu veikšanu.

□□□

Jau ziņots, ka Riebiņu novada dome 2013. gada 31. maijā ir rakstījusi vēstuli Satiksmes ministrijai par vietējo ceļu sliktu stāvokli. Satiksmes ministrija sadarbībā ar VAS "Latvijas Valsts ceļi" speciālistiem iepazīšies un secinājuši, ka ceļi ir tiešām ar laiku nokalpojušu grants segumu, nefunkcionējošu ūdens atvades sistēmu.

Atzīmē, kur tu stāvēji Baltijas ceļā

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Baltijas ceļa projekts aicina Latvijas iedzīvotājus atzīmēt sevi interneta kartē www.europeana1989.eu vietā, kur esat stāvējuši Baltijas ceļa laikā.

Vai jums ir saglabājusies mugursoma, trolejbusa biļete, pārnēsājamais radio, avīzes izgriezums, apģērbs, vai rotaļlieta, kuru turējat rokās, stāvot Baltijas ceļā 1989.gadā?

Eiropas digitālā bibliotēka „Europeana” sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku aicina Latvijas iedzīvotājus atzīmēt akcijas „Baltijas ceļš” gada dienu, izveidojot internetā Baltijas ceļa karti.

23. un 24. augustā no pulksten 12.00 līdz 20.00 Esplanādē, „Rīga 2014” atklātajā telpā ikvienam interesentam būs iespēja digitalizēt savu līdzpaņemto Baltijas ceļa piemiņas lietu un iekļaut to digitālajā arhīvā publicēšanai www.europeana1989.eu. Piemiņas lieta var būt jebkas, kas konkrētajam cilvēkam saistās ar Baltijas ceļa akciju, — fotogrāfija, dokuments, piespraude, apģērba gabals, tramvaja biļete u.c.

Lidzi atnestie materiāli tiks uz vietas nofotografēti un ievietoti Baltijas ceļa digitālajā kartē, vietā, kurā cilvēks stāvējis Baltijas ceļa laikā. Visi lidzi paņemtie materiāli tiks uzreiz atgriezti atpakaļ īpašniekam.

Atzīmēt sevi Baltijas ceļa digitālajā kartē, pievienojot foto, iespējams arī katram pašam, ielogojoties vietnē www.europeana1989.eu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijas ekonomika gada griezumā uzrādījusi straujāko kāpumu ES

Latvijas ekonomika šī gada otrajā ceturksnī gada salīdzinājumā uzrādījusi straujāko pieaugumu no visām Eiropas Savienības valstīm, savukārt ceturksnī salīdzinājumā Latvijas izaugsme bijusi septīti straujāka no visām bloka dalībvalstīm, par kurām pieejama informācija, trešdien paziņoja ES statistikas birojs "Eurostat". Latvijas iekšzemes kopprodukts (IKP) otrajā ceturksnī, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo laika periodu, palielinājās par 4,3%.

Algu pēc nodokļiem līdz 200 latiem otrajā ceturksnī Latvijā saņem 28,9% strādājošo

Šī gada otrajā ceturksnī pamata darbavietā neto (pēc nodokļu samaksas) darba algu līdz 200 latiem mēnesī saņēma 28,9% darba ņēmēju Latvijā, kas ir par 5,6 procentpunktiem mazāk nekā pirms gada šajā laika posmā, informē Centrālā statistikas pārvalde. Savukārt 28,6% (2012. gada otrajā ceturksnī – 27,3%) algotu darbu strādājošo mēnesī saņēma algu 200,01–300 latu apmērā, 26,3% (23,7%) mēnesī saņēma 300,01–500 latu algu, bet 9,3% (7,8%) darba ņēmēju saņēma algu 500,01–1000 latu robežās. Savukārt algu no 1000,01 lata un vairāk mēnesī šogad otrajā ceturksnī saņēma 1,6% darba ņēmēju pretstatā 1,5% 2012. gada attiecīgajā periodā. Statistikas pārvaldes dati arī liecina, ka 2013. gada otrajā ceturksnī darba alga netika aprēķināta (saistībā ar bezalgas, grūtniecības, dzemdību atvaļinājumu vai arī darbs sāks nesen u.tml.) vai aprēķināta, bet netika izmaksāta 2,4% (2012. gada otrajā ceturksnī – 3,4%) darba ņēmēju. Tāpat 2,9% (1,8%) algotu darbu strādājošo darba samaksas lielumu neizpauž. Otrajā ceturksnī valstī bija nodarbināti 889 tūkstoši iedzīvotāju jeb 57,9% no iedzīvotājiem 15 līdz 74 gadu vecumā.

Iedzīvotāju atbalsts eiro ieviešanai nepieaug

Latvijas iedzīvotāju atbalsts eiro ieviešanai saglabājies iepriekšējā līmenī, žurnālistiem sacīja Finanšu ministrijas Eiro komunikācijas nodaļas vadītāja Ināra Rubene. Jaunākā pētījumu aģentūras "Factum" aptauja rāda, ka eiro ieviešanu Latvijā atbalsta tikpat iedzīvotāju, cik pāris mēnešus iepriekš. Jūnija sākumā prezentētā aptauja atklāja, ka eiro ieviešanu Latvijā atbalsta 38% iedzīvotāju, bet pret eiro ieviešanu ir 53%. Patlaban šie rādītāji nav mainījušies, teica Rubene, atzīmējot, ka iedzīvotāju atbalsta kāpums eiro tiek gaidīts septembrī. Tomēr pēdējo mēnešu laikā augustā iedzīvotāju informētība par eiro ieviešanu. Jaunākā "Factum" aptauja rāda, ka par pāreju uz eiro labi informēti ir 65% aptaujāto, 31% iedzīvotāju ir slikti informēti, bet 4% ir grūti atbildēt uz šo jautājumu. Pāris mēnešus iepriekš labi informēti par eiro ieviešanu bija 58% aptaujāto. Patlaban 83% aptaujāto zina, kad Latvijā plānota eiro ieviešana. Kopš aprīļa, maija, kad tika veikta iepriekšējā aptauja, informēto iedzīvotāju skaits būtiski audzis – toreiz plānoto eiro ieviešanas datumu zināja 61% aptaujāto.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts izpildīts SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

Jebkas, ko radījis cilvēks, lai tā būtu literatūra, mūzika vai glezniecība – tas vienmēr ir pašportrets. (S. Batlers)

Depozīta maksai dzērienu iepakojumam PVN nepiemēros

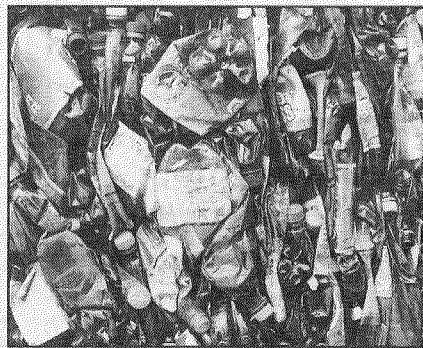
Ministru kabinets otrdien, 13. augustā, atbalstīja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) priekšlikumu, ieviešot obligātā depozīta sistēmu dzērienu iepakojumam, depozīta maksai pievienotās vērtības nodokli (PVN) nepiemērot.

To paredz VARAM sagatavotais informatīvais ziņojums par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu atbilstoši koncepcijai par depozīta sistēmas piemērošanu dzērienu iepakojumam.

"Depozīta sistēma veidos pamatu tam, lai turpmāk Latvijas mežos, laukos un pļāvās vairs nenonāktu stikla, plastmasas vai skārda atkritumi. Vidi un dabu saudzējoša dzīvesveida izvēle tiks arī finansiāli motivēta, un es esmu pārliecināts, ka turpmāk par zaļu un tīru Latviju iestāsies ne tikai Lielās Talkas dalībnieki, bet visi valsts iedzīvotāji," pauž vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdzs.

Jau pavasarī VARAM panāca vienošanos ar dzērienu ražotājiem un tirgotājiem par sadarbību depozīta sistēmas ieviešanai, lai tā varētu sākt darboties 2015. gadā, un līdz šim laikam ir jāpieņem visi nepieciešamie normatīvie akti, lai ieviestu sistēmu un komersanti varētu izveidot tukšās taras atpakaļ pieņemšanas punktus.

Viens no būtiskiem aspektiem ceļā uz depozīta sistēmas ieviešanu ir vienošanās – vai vienreiz lietojamajām pudelēm un skārda bun-

džām piemērot PVN. Eiropas Savienības regulējums piedāvā abus variantus.

Par ekonomiski pamatotāko Latvijas situācijai VARAM un tās sadarbības partneri uzskata PVN nepiemērošanu, vienlaikus paredzot iespējas summu koriģēt, ja iepakojums netiek nodots atpakaļ. Šajā gadījumā apgrozāmo līdzekļu izmaksas gan iepakotājiem, gan tirgotājiem būs ievērojami mazākas.

Atgādinām, ka VARAM ar dzērienu ražotājiem un tirgotājiem ir parakstījis sadarbības memorandu par depozīta sistēmas ieviešanu atkārtoti lietojamam vienreiz lietojamam dzērienu iepakojumam. Iecerēts, ka PET un stikla pudeles, kā arī skārda bundžas pret atbildību atpakaļ varēs nodot sākot no 2015. gada.

Aprēķini liecina, ka efektīvas depozīta sistēmas ieviešanas rezultātā jau pēc viena gada no patērētājiem tiks atpakaļ savākti 80% no atkārtoti lietojamā dzērienu iepakojuma, bet no vienreiz

lietojamā dzērienu iepakojuma tiks pārstrādāti 60%.

Ministru kabinets 2013. gada 23. aprīlī, apstiprinot koncepciju par depozīta sistēmas ieviešanu dzērienu iepakojumam, pauda konceptuālu atbalstu šai iniciatīvai.

Jūlijā par maksu pieņemts rekordliels PET pudeļu daudzums

Jūlijā plastmasas pudeļu savākšanas eksperimentā "PET pudeļu pieņemšana no iedzīvotājiem par atbildību" iedzīvotāji pārstrādei nodevuši rekordlielu PET pudeļu daudzumu – 157 045 PET pudeļu jeb 6,04 tonnas plastmasas – kas ir par 68% vairāk PET pudeļu nekā jūnijā. Kopumā projekta laikā ir nodotas jau 375 602 PET pudeles jeb 14,47 tonnas. Jūlijā visaktīvākie iedzīvotāji bijuši Rīgā, kur kopā nodotas 38 393 plastmasas dzērienu pudeles jeb 24% no visām šajā mēnesī nodotajām PET pudelēm. Otra aktīvākā pilsēta bijusi Ogrē, kur par maksu iedzīvotāji nodevuši 24 488 PET pudeles. Trešā aktīvākā pilsēta bijusi Valmierā, kur nodotas 20 427 plastmasas dzērienu pudeles. Savāktās pudeles tiek nogādātas uz pārstrādi Baltijā lielākajā PET pudeļu pārstrādes rūpnīcā "PET Baltija", kas atrodas Jelgavā. Šobrīd iedzīvotājiem ir pieejami 14 taras punkti Rīgā, Ogrē, Siguldā, Talsos, Rūjienā, Valkā, Valmierā, Jelgavā, Dobelē un Aucē, kuros par katru nodoto PET pudeli tiek maksāta neliela atbildība.

Atklāta balsošana par Latvijas prezidentūras logo

No 12. augusta ikviens ir aicināts izdarīt savu izvēli un nobalsot par kādu no Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē logo variantiem, tādējādi palīdzot žūrijai izlemt, kurš būs Latvijas prezidentūras logo, informē Prezidentūras komunikācijas un sabiedrisko attiecību departamenta vadītāja Linda Jākobsone.

Latvijas prezidentūra ES Padomē norisināsies 2015. gada 1. pusgadā, tas būs viens no nozīmīgākajiem notikumiem Latvijas vēsturē. Prezidējošās

valsts logo izveide ir kļuvusi par tradīciju. Prezidentūras logo ir kas vairāk par vienkārši grafisku zīmi, tas ir simbols, kas raksturo gan gaidāmo prezidentūru, gan Latviju. Lai iegūtu iespējami labāko Latvijas prezidentūras ES Padomē logo, Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāts izsludināja konkursu, kurā saņemtie darbi šobrīd nodoti sabiedriskajā balsošanā.

Nobalsot par logo var mājaslapā www.es2015.lv, izmantojot sociālo tīklu kontus vai arī ar savu e-pasta adresi. Balsot par logo var ne vairāk kā vienu reizi diennaktī. Balsošana norisināsies līdz 8. septembrim.

Logo izvēlē būtiski ņemt vērā, ka tam jābūt uztveramam sabiedrībai gan Latvijā, gan visā Eiropas Savienībā, kā arī logo jāvar lietot uz dažāda izmēra, materiāla un krāsas objektiem telpiskajā un digitālajā vidē.

Uzvarētāju, ņemot vērā sabiedrības balsojumu, noteiks profesionāla vērtēšanas komisija, kurā līdzās augstāko valsts institūciju pārstāvjiem darbojas nozares profesionāļi, kuri vērtē piedāvāto logo skīču atbilstību konkursa vērtēšanas kritērijiem. Pēc žūrijas lēmuma informācija par uzvarētāju tiks publicēta Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāta mājaslapā.

EK dalībvalstīm liek atmaksāt 180 miljonus eiro, Latvijai – 1,232 miljonus

Eiropas Komisija saskaņā ar tā saucamo grāmatojumu noskaidrošanas procedūru dalībvalstīm pieprasa atmaksāt neatbilstīgi iztērētos līdzekļus kopumā 180 miljonu eiro apmērā, kas tām bija piešķirti no ES lauksaimniecības politikas fondiem.

Tomēr, tā kā dalībvalstis jau ir atmaksājušas daļu no šīs summas, 14. augustā pieņemtā lēmuma finansiālā ietekme aptvers aptuveni 169 miljonus eiro. Šī summa jāatmaksā ES budžetā tādēļ, ka netika ievēroti ES noteikumi vai arī tika istenotas neatbilstošas lauksaimniecības izdevumu kontroles procedūras. Dalībvalstis ir atbildīgas

par maksājumu veikšanu un izdevumu pārbaudīšanu saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP), un Komisijai ir jānodrošina, ka dalībvalstis šos līdzekļus izlieto pareizi.

Saskaņā ar jaunāko lēmumu līdzekļi tiks atgūti no 15 dalībvalstīm: Beļģijas, Dānijas, Vācijas, Īrijas, Grieķijas, Spānijas, Francijas, Itālijas, Latvijas, Luksemburgas, Ungārijas, Polijas, Slovēnijas, Somijas un Apvienotās Karalistes. Dalībvalstis ir atbildīgas par lielākās daļas KLP maksājumu pārvaldīšanu, ko lielākoties veic šo valstu maksājumu aģentūras. Tās arī atbild par kontroļu veikšanu, piemēram, lai pārbaudītu lauksaimnieka iesniegtos tiešo maksā-

jumu pieprasījumus. Komisija ik gadu veic vairāk nekā 100 revīziju, pārbaudot, vai dalībvalstu veiktās kontroles un nepilnību risinājumi ir pietiekami, un tā šos maksājumus var atsaukt, ja revīzijā tiek konstatēts, ka dalībvalsts veikta pārvaldība un kontrole nav pietiekami laba, lai nodrošinātu ES līdzekļu pareizu izlietojumu.

Latvijai būs jāatmaksā 1,232 miljoni eiro, kas doti lauku attīstībai, par atbilstības kritēriju kontroles nepietiekamību saistībā ar daļēji naturālu saimniecību shēmu. Lielākā summa ir jāatmaksā Lielbritānijai – 40,4 miljoni eiro – un 18,6 miljoni eiro par dažādiem pārkāpumiem.

Mācību grāmatām pielīdzinātās darba burtnīcas turpmāk jāiegādājas par valsts budžeta līdzekļiem

Trešdien, 14. augustā, Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija atbalstīja Izglītības un zinātnes ministrijas iesniegto pieprasījumu finansējuma pārdalei, lai nodrošinātu mācību līdzekļu iegādi. Jau tuvākajā laikā pašvaldības tiks informētas par konkrēto papildu finansējuma apmēru. Finansējums pašvaldībām un privātajām izglītības iestādēm tiks pārskaitīts septembrī, ziņo Izglītības un zinātnes ministrijas Komunikācijas un dokumentu pārvaldības nodaļa vadītāja vietniece Inta Stipniece.

Pagājušajā nedēļā, 7. augustā, stājās spēkā grozījumi Izglītības likumā, saskaņā ar kuriem no 2013. gada 1. septembra mācību literatūras, kā arī metodisko līdzekļu, uzzīņu literatūras un digitālo mācību līdzekļu un resursu (elektronisko izdevumu) iegādi pilnībā finansē no valsts budžeta līdzekļiem un valsts budžeta mērķdotācijām. Lai nodrošinātu likuma izpildi un mācību līdzekļu iegādi sekmīgai mācību procesa īstenošanai, nepieciešamo papildu finansējumu 537 112 latu apmērā 2013. gadā IZM nodrošinās apstiprinātā budžeta ietvaros, veicot finanšu līdzekļu pārdali no budžeta apakšprogrammas "Studējošo un studiju kreditēšana".

Saeimā pieņemtie grozījumi Izglītības likumā skaidri definē valsts, pašvaldības un vecāku atbildības sadalījumu mācību līdzekļu finansēšanā. Sākot ar šā gada 1. septembri skolēnu vecākiem par saviem līdzekļiem ir jānodrošina in-

dividuālie mācību piederumi, priekšmeti un materiāli, kurus bērns izmantos kā mācību līdzekļus vai saistībā ar mācību iespēju nodrošināšanu. Individuālie mācību piederumi, kas skolēnu vecākiem jānodrošina, ir – kancelejas preces, apģērbs un apavi, atsevišķu mācību priekšmetu (sports, mājturība un tehnoloģijas u.c.) obligātā satura apguvei nepieciešamais specifiskais apģērbs, apavi un higiēnas piederumi, materiāli, ko izmantojot mācību procesā skolēns rada priekšmetu vai produktu savām vajadzībām. Piemēram, izejmateriāli, ar ko mājturības stundā skolēns apgūst veidošanu (plastilīns u.c.), vai rokdarbus (dzija, adāmadatas, diegi u.c.).

Saskaņā ar grozījumiem skolas padome var lemt arī par citu mācību līdzekļu iegādi papildus valsts un pašvaldības finansētajiem. Informāciju par nepieciešamajiem mācību līdzekļiem skolēnu vecāki var uzzināt izglītības iestādē.

Pašvaldību atbildībā ir nodrošināt mācību procesam nepieciešamo uzskates līdzekļu, izdales materiālu, didaktisko spēļu, mācību tehnisko līdzekļu, mācību materiālu, iekārtu un aprīkojuma un digitālo resursu iegādi.

Savukārt no valsts budžeta līdzekļiem un valsts budžeta mērķdotācijām tiek finansēta izglītības valsts standartiem atbilstošas: mācību literatūras, pedagoga darba vajadzībām nepieciešamo metodisko līdzekļu, papildu literatūras (uzziņas literatūra) un digitālo resursu iegāde. Mācību literatūra ir mācību grāmatas, tām pielīdzinātās darba burtnīcas un citi izglītības satura

apguvei paredzēti izdevumi. Līdz ar to no valsts budžeta līdzekļiem var tikt apmaksātas tikai tās darba burtnīcas tajos priekšmetos, kur tās pilda mācību grāmatas funkcijas vai aizstāj to (piemēram, svešvalodā un sociālajās zinībās).

IZM uzsver, ka 21. gadsimts mūsdienu un inovatīvam mācību procesam izvirza jaunas prasības, un, piemēram, darba burtnīcas vairs netiek akcentētas kā obligāti nepieciešamas un izmantojamas mācību procesā, tās pakāpeniski nomainot ar modernākiem mācību līdzekļiem.

Pēc IZM iniciatīvas mācību līdzekļu iegādei 2013. gadā budžetā ir paredzēti **6,29 latu** uz skolēnu un pedagogu (2012. gadā – **3,43 latu**), bet 2014. gadā **7 latu** uz katru skolēnu un pedagogu. Tādējādi panākot, ka tiek izpildītas Ministru kabineta noteikumu nr. 415 "Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi" prasības, kas nosaka, ka pamatzglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu bibliotēkās (atbilstoši īstenojamai izglītības programmai) finansējumam jābūt ne mazāk par septiņiem latiem uz vienu izglītojamo un pedagogu.

2014. gada budžetā jauno politikas iniciatīvu ietvaros IZM ir arī pieprasījusi papildus 7 latus katram skolēnam un skolotājam skolu bibliotēku mācību līdzekļu papildināšanai. Ja šie līdzekļi tiks piešķirti, tad kopumā mācību līdzekļiem no valsts puses tiks piešķirti 14 latu katram skolēnam un pedagogam.

Pārdomājot savu attieksmi pret dzīvi

Masu mediji — televīzija, laikraksti, radio vakardien nesa baisas ziņas no Ēģiptes, no tūristu iecienītās valsts, kur masu slaktiņā iznīcināti simti cilvēku. Ziņas par bojāgājušo skaitu ir pretrunīgas, bet skaitlis pēc jebkuras informācijas ir liels, un šie cilvēki šoreiz nav miruši kādā dabas vai transporta līdzekļu katastrofā, bet pēc valdības pavēles likvidēti. Nebija pat mēģinājuma civilizēti izklidināt protestētājus, bet gan drošības spēku asiņains uzbrukums. Kas var būt briesmīgāks, kā valsts iekšējos konfliktus risināt nevis demokrātiskā, miermīlīgā ceļā, bet ar ieroču palīdzību, savējiem liekot iznīcināt savējos? Pasaulē valstis, arī Latvija, nosoda notikušo, bet Latvijas Ārlietu ministrija aicina ceļotājus nekādā gadījumā savam braucienam neizvēlēties šo politiskajā ziņā nestabilo valsti.

Militārie konflikti, terorakti, taifūni un cunami, bargs sals, bads, plūdi, postoši ugunsgrēki, tornado, gadiem ilgstošs sausums, — kas gan tikai nepiemeklē citas zemes. Šādos brīžos, uzzinot kārtējo sliktu jaunumu par notikumiem citviet, ar atvieglojuma nopūtu atliek secināt — kādā brīnīšķīgā miera un labklājības oāzē dzīvojam mēs, Latvijā. Jā, tieši tā, — labklājības, jo badu, politisko spēlišu upurus, sagrautas mājas mēs nezīnām, un viss tas, par ko «uzvāramies» savā ikdienā — likt vai nelikt fotoradarus, pirkt vai nepirkt kādas tur burtnīcas, balsot par to vai par šo un simtiem līdzīgu lietu ir tikai «pupu mizas».

Latvija ir laba, skaista un droša zeme, un ar tīru dzeramo ūdeni, kāda pasaules lielākajā daļā pat nepietiek. Latvijā var izaudzēt visu pārtikai, māju celšanai, to apsildīšanai un arī apģērbam, ja vien kāds pacenstos arī šodien audzēt linus vai nenoslīnkotu nocirpt aitas vilnai un to pārstrādāt.

Varbūt tas viss mums dots arī ar Dievmātes svētību, jo jau vairāk nekā pirms 800 gadiem Latvija novēlta Dievmātes aizgādībai un sargāšanai. Arī šonedēļ tūkstošiem cilvēku mēroja ceļu uz Aglonu, lai sirdi un domās kādu brīdi veltītu sarunai ar Māras zemes Karalieni. Uz visu daudzo festivālu, šovu, izklaizu un lielkoncertu fona, kas šovasar ar deviņu roku (lasi — ar deviņiem pašvaldību līdzekļiem) rikoti lielās un mazās pilsētās, pagastos, ciemos un centros, Aglonas svētki ir lielākais un garīgi piepildītākais notikums Latgalē un arī Latvijā. Tā ir vieta, kur neviens neaicina kliegt un aplaudēt skaļāk, lēkāt augstāk, bungas dimdināt stiprāk, pirkt vairāk, ēst un dzert pamatīgāk, greznoties košāk, atsegt savu augumu pārdošāk, apsteigt savu kaimiņu vai draugu pārlicenošāk, uzvarēt vājāko, būt stiprākajam un tamlīdzīgi, kā tas ir saietos, sacensībās un tamlīdzīgās izklaidēs. Aglonas bazilika un liels laukums ir vieta, bet 14. un 15. augusts — datumu, kad cilvēks aicināts un mudināts pārdomāt savu attieksmi pret dzīvi, pret vērtībām, pret laikabiedriem un notikumiem. Aglonā atgādina kristiešiem vispārzināmās patiesības, kas ir tik vienkāršas, cik vien var būt, — nedod nepatiesu liecību par savu tuvāko (nezaimo un nenonieci viņu, neaptraipi viņa labo vārdu), cieni savus vecākus, neatņem otram un arī sev dzīvību, neņem citam piederošu lietu, nepārkāp laulību un citas patiesības, kas pateiktas Dieva baušļos. Cik sakārtota un laimīga būtu mūsu dzīve, ievērojot šos pamatprincipus. Arī šogad Dievmātes Debesis uzņemšanas svētkos Aglonā izskanēja pamudinājums pārdomāt savu dzīvi un mēģināt izlabot to, kas vēl ir labojams.

14. augustā, vadot Krustaceļu, kas tradicionāli pulcināja ļoti daudz ticīgo, Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis pievērsa uzmanību mocekļa — bīskapa Boļeslava Sloškāna dzīves gājumam, prātam neaptveramajam pazemojumam un garīgajam un fiziskajam ciešanām, kas viņam bija jāiztur bez vainas apcietinātām un ieslodzītām Krievijas nometnēs. 25. augustā te pat kaimiņu novadā — Stīrnieces baznīcā (Stīrniene ir Sloškāna dzimtā puse) tiks atklāta bīskapam veltīta piemiņas plāksne, un varbūt kārtējā tīngeltangeļa, kādu droši vien jau gatavo kāda pilsēta vai ciems, vietā labāk izvēlēties apmeklēt šo pasākumu, lai godinātu Boļeslava Sloškāna piemiņu un arī lai padomātu par mūžīgām lietām.

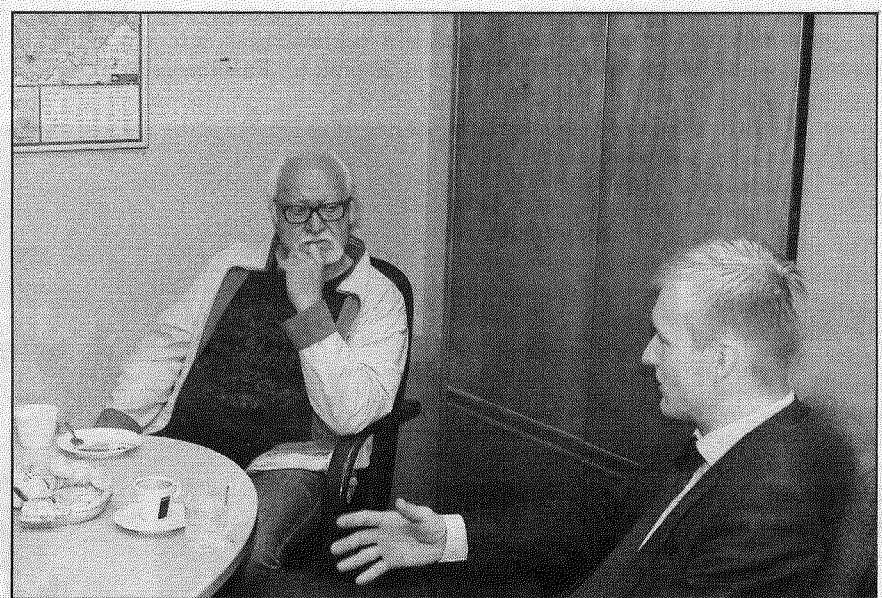
E.Sprūdžs un J.Streičs pārrunā Latgales vērtības un reģiona iespēju attīstīšanu

Lai diskutētu par vērtībām, kas Latgalē izceļamas un nepieciešamību tālāk popularizēt šī reģiona iespējas, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs augusta sākumā uz sarunu bija aicinājis vienu no spilgtākajām Latgales personībām, legendāro režisoru, Preiļu Goda pilsoni Jāni Streiču.

J.Streičs pozitīvi novērtēja pagājušajā gadā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atbalstu uzņemto filmu "Latgale. Trīs stāsti". "Latgalē ir milzīgs spēks, sirsnība un visas Latvijas saknes. Filma "Latgale. Trīs stāsti" bija autoru un arī skatītāju tuvošanās Latgalei un tās cilvēkiem ar lielu pietāti, pozitīvismu un sirsnību," par Latgalei veltīto filmu sarunā ar ministru sacīja režisors.

J.Streičs atzīmēja, ka no filmā redzētā viņš satrauca kādas meitenes sacītais, ka viņa vairs nekaunas no runāšanas latgaliešu valodā. "Kā gan vispār ko tādu par savu valodu var teikt," neizpratnē bija J.Streičs.

Arī ministrs atzīmēja, ka "mums kopīgi ir jāizdara viss, lai atgrieztu latgaliešos pašlepnumu". "Iepriekš nepiedodami daudz ir skandēts par atpaliķu un degradēto Latgali, kas nebūt tā

nav. Šajā reģionā ir tik daudz tādu cilvēcisko vērtību, dzīvesprieka un skats uz rītdienu, par kādu citviet Latvijā var tikai sapņot," pauda E.Sprūdžs.

Arī režisors atgādināja, ka nedrīkst runāt par Latgali kā par atpalikušu reģionu. "Latgale taču ir dāvājusi mums valsts nosaukumu, valodu. Latgale ir mūsu saknes un tas ir arī vērtību trauks, no kura Latvija vēl daudz var smelties," sacīja J.Streičs.

Noslēgumā, pārrunājot rīcības plāna

"Iespēju Latgale" ietvaros paveikto, E.Sprūdžs un J.Streičs bija vienisprātis, ka viens no lielākajiem ieguvumiem ir šī reģiona iespēju un problēmu aktualizēšana plašākā mērogā.

2012. gada jūnijā valdība apstiprināja pēc ministra E.Sprūdža iniciatīvas izveidoto Latgales reģiona rīcības plānu 2012.-2013. gadam "Iespēju Latgale". Tā ietvaros jau paveikti nozīmīgi un visaptveroši pasākumi Latgales reģiona attīstības veicināšanai.

PREIĻU NOVADĀ

Dedzina podus, aicina uz talku un uz latgaliski rakstošo dzejnieku tikšanos

Sākums 1. lappusē.

Keramiķi bija gandarīti, — arī šoreiz vecmeistara Andreja Paulāna ceplis nebija pievilis un darbi bija izdevušies. Tomēr dažus bojātos traukus Andris Ušpelis meta pret sienu, — lai tie saplīst, kas atbilstoši podnieku ticējumam nesīs veiksmi nākamā cepla kurināšanā.

Šogad cepla izdedzināšanas pasākumā muzeja apmeklētājiem bija iespēja ne tikai apbrīnot lieļskos, svaigi apdedzinātos traukus, bet arī piedalīties sviesta kulšanā un kopā ar maizi to pāršot.

Keramiķi un ciemiņi atvadījās līdz nākošajam gadam, kad atkal muzejā tiks iekurināts ceplis par godu Andrejam Paulānam.

Solvita Brūvere pastāstīja, ka Raiņa muzejs «Jamuiža» šovasar jau 49. sezonu ir atvērts apmeklētājiem. Kā ik gadu, arī šogad muzejā ir notikuši dažādi pasākumi: Muzeju nakts, Raiņa dzejas ilustrāciju konkurss, «Pliekšānu Jurgī», keramikas cepla kurināšana un atvēršana. Atklātas vairākas izstādes. Septembrī notiks ikgadējās Dzejas dienas un vēl citi pasākumi.

Diemžēl valsts piešķirtais finansējums muzejam daudzus

gadus ir bijis nepietiekošs, tāpēc muzeja ēkas ir sliktā stāvoklī. Šogad esam sagatavojuši un iesnieguši projektu vismaz vienas muzeja ēkas atjaunošanai, teica Solvita Brūvere. Bet ir darbi, kurus, sanākot kopā, var paveikt bez finansiāliem ieguldījumiem. Tāpēc visi, kuri vēlas palīdzēt muzejam, aicināti uz talku 24. augustā pulksten 12.00. Kopīgiem spēkiem tiks demontēti vecais žogs un veidotas jaunas puķu dobes.

Uz talku, tiek gaidīti gan spēcīgi viri ar motorzāģiem, gan ikvienas darbīgas rokas. Lūgums līdzī nēmt darba cimdus un in-

ventāru — lāpstas, kapļus, grābekļus. Talcinieki varēs pacienāties ar sārtu zupu, sieru un pīrāgiem.

Pēc labi padarīta darba pulksten 15.30 muzejā notiks literāri muzikāls pasākums «LaLaDra», kurā piedalīsies latgaliski rakstošie un dziedošie autori.

Uz literāri muzikālu pasākumu «LaLaDra» — «Latgalīšam Draugs» biedrība «Latgolys Studentu centrs» un Raiņa muzejs «Jasmuiža» aicina bērnus, jauniešus, radošus cilvēkus un visus interesentus 24. augustā pulksten 15.30.

Augusta beigās ievada Raiņa dzimšanas dienas laiku, tuvu arī rudens ar ikgadējām Dzejas dienām, studijām un darbiem, tāpēc «Latgolys Studentu centrs» aicina iziet ārpus telpām, būt tuvāk dabai, vasarai, mūzikai, literatūrai un satikt vienam otru. Pasākumā «LaLaDra» mūziku izpildīs un dzeju lasīs gan zināmāki, gan mazāk pazīstami latgaļu mūzikas un tekstu autori.

«Latgolys Studentu centrs» pasākumu «LalaDra» rīko jau vairākus gadus, un tas notiek dažādās Latvijas vietās, bet šogad, tāpat kā pērn — Jasmuižas muzejā.

Preiļu pensionāri kaimiņu pilsētā

8. augustā — gada viskarstākajā dienā Preiļu seniori devās ekskursijā uz Rēzekni, kur apmeklēja Rēzeknes Jēzus Sirds Romas katoļu katedrāli, pēc tam devās pie Latgales Māras — pie pieminējamā «Vienoti Latvijai», pastāstīja Janīna Eiduka, Preiļu novada pensionāru biedrības valdes locekle.

Pēc tam pensionāri devās uz kultūrvēstures muzeju, kur ekspozīcijā «Rēzekne laikmetu griežos» uzzināja par pilsētas

vēsturi kopš devītā gadsimta. Lielu interesi izraisīja Latgales keramikas ekspozīcija «Māla un uguns pārvērtību radīti brīnumi», kas ataino Latgales keramikas vēsturiskajā skatījumā no podnieka amata pirmssākumiem līdz mūsdienai Latgales keramikas meistaros sasniegumiem.

Savukārt Rēzeknes mākslas un dizaina vidusskolas Mākslas namā ekskursanti apbrīnoja kokgriezumiem bagātīgi rotāto ēku, griestu gleznojumus, greznās podiņu krāsnis un ekspozīciju «Latgales glezniecība», kur varēja aplūkot Latgales vec-

meistaru gleznas, kā arī latgaliešu gleznotāju jaunās paaudzes darbus.

Ar interesi seniori no Preiļiem aplūkoja Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centru «Zeimuļš» un noklausījās gides stāstījumu, ka šajā namā notiek interešu un neformālās izglītības nodarbības bērniem un jauniešiem, kā arī atrodas Latgales amatnieku izstrādājumu veikals, ir telpas radošajām nodarbībām. «Zeimuļš» ir viens no lielākajiem zaļajiem jumtiem Baltijas valstīs.

Ekskursantiem atmiņā ilgi paliks Lat-

gales vēstniecība «Gors» ar savu plašumu, vienreizējo koncertzāli un skaistajām telpām. «Gors» rada lepnumu par Latgali, aicina braukt ciemos no citiem novadiem, baudīt tajā radīto.

Ekskursijas noslēgumā preiļenieši apmeklēja saimniecību «Rozītes», kurā varēja aplūkot eksotisko putnu un pundurdzīvnieku privāto kolekciju, vējdzirnavas un labiekārtoto apkārtnes parku.

Ekskursija notika ar Preiļu novada domes atbalstu.

AGLONAS NOVADĀ

Aglonas novadā augustā notikušas divas ārkārtas domes sēdes, kurās izskatīti vairāki jautājumi, informēja novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Izbeidz darba tiesiskās attiecības ar skolas direktori

Pamatojoties uz Priežmalas pamatskolas direktores Annas Guževas iesniegumu ar lūgumu izbeigt darba tiesiskās attiecības, domes deputāti pieņēma lēmumu atbrīvot Annu Guževu no amata, sākot ar šī gada 31. augustu, izmaksājot likumā paredzētās darba atlīdzības izmaksas.

Nolēmts piešķirt arī papildus atlīdzību — naudas balvu 519 (pirms nodokļu nomaksas) apmērā par ieguldījumu Priežmalas pamatskolas darbībā.

Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejai ar domes lēmumu tika uzdots sagatavot nolikumu konkursam uz Priežmalas pamatskolas direktora vakanci.

Izskatīts jautājums par būvdarbu pagarinājuma termiņu

Domes deputāti izskatīja jautājumu par būvdarbu pagarinājuma termiņu, kas radies sakarā ar to, ka akciju sabiedrība

«Latvenego» nav veikusi savus darbus — gaisvadu līniju demontāžu un pārvešanas būvdarbus. Sakarā ar to domes deputāti nolēma slēgt vienošanos ar SIA «Asfaltbūve» par līgumā paredzēto darbu veikšanas darbības termiņa pagarinājumu līdz 2013. gada 5. septembrim.

Izmaiņas Kapiņu un Rušonas ielu remontu tehniskajā projektā veiktas autoruzraudzības kārtībā, precizējot celiņam pieejas, paredzot iebrauktuvi pie veikala, koriģējot nobrauktuves platumu uz Dzirnavu ielu. Projekta precizējumi tika saskaņoti ar VAS «Latvijas ceļi». Projekta gaitā tiks rekonstruēti autoceļu asfalta segums Kapiņu un Rušonas ielās, rekon-

struēts sabiedriskā transporta apstāšanās laukums Rušonas ielā, uzstādot autobusa pieturas paviljonu, uzbūvēta ietve gar Rušonas ielu ar bruģa segumu un ierīkota gājēju pāreja Rušonas ielā pie autobusa pieturas.

Atjaunos Brāļu kapus

Pamatojoties uz Krievijas Federācijas ģenerālā konsulāta Daugavpili iesniegumu par ieceri veikt Otrā pasaules kara brāļu kapu atjaunošanas darbus, Aglonas novada dome neiebilst Otrā pasaules kara brāļu kapu atjaunošanai Priežmalas pagastā.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Vārkavas seniori dejoja Igaunijā

Vārkavas novada pensionāru biedrība ar savu rosīgo darbošanos ieguvusi sabiedriskās organizācijas — Ināras un Borisa Teterevu fonda atbalstu savām aktivitātēm. Kā informēja biedrības vadītāja Janīna Ancāne, biedrība sagatavoja projektu, kura realizēšanai fonds piešķīris līdzekļus dažādām aktivitātēm divu gadu garumā. Biedrība aktīvi sadarbojas ar novada pensionāriem, kā arī atraduši draugus Klaipēdā (Lietuva), Kanepi un Pelvā (Igaunija). Biedrībā rosīgi darbojas arī novada senioru deju grupa «Dzīves virpuli».

Augustā Vārkavas seniori piedalījās starptautiskajā senioru deju festivālā Pelvā, kur piedalījās arī dejojāji no Somijas, Lietuvas, divas grupas no Latvijas un, protams, paši igauņi. Braucie-

nam transports tika apmaksāts no Teterevu fonda piešķirtajiem līdzekļiem. Pēc atgriešanās Janīna Ancāne pastāstīja, ka festivāla dienās dejas un uzstāšanās mijās ar atpūtu, un mājup visi atgriezās apmierināti par jauko pasākumu Igaunijā.

Mainījās deputātu sastāvs

«Novadnieks» jau informēja, ka Preiļu, Aglonas un Livānu novados atsevišķi pašvaldību vēlēšanās ievēlētie domes deputāti nolikuši savus deputāta mandātus. Arī Vārkavas novadā Inta Kivleniece pēc ievēlēšanas Vārkavas novada domē tika nolikusi deputāta mandātu. Viņas vietā no vēlētajū apvienības «Mūsu laiks» par domes deputāti apstiprināta Skaidrite Medne.

Inta Kivleniece nolika deputāta mandātu sakarā ar to, ka paš-

● Vārkavas novada seniori (attēlā centrā) dejo kopā ar pārējiem festivāla viesiem Igaunijas pilsētā Pelvā.

valdības domes deputāta amats, kā noteikts likumdošanā, nav savienojams ar pagasta pār-

valdes vadītāja amatu. Inta Kivleniece ir Vārkavas novada vadītāja.

Vārkavas pagasta pārvaldes vadītāja.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Pirmdiena, 19. augusts

LATVIJAS TV 1	21.25 Kad stārkis palidojis garām. 3. sērija.	15.55 Mīlestības sirdspuksti 3. sērija.	16.50 Septiņi Simeoni. Bumba kontrabasā. Dok. f.
6.05 Province.	22.10 Latvijas stāsti. (Vai 22.10 Reģionālo TV programma virszemes apraidē.)	16.50 Radu būšana 5. 7. sērija.	18.00 Sieviešu ārsts 2. Sēriāls.
7.05 Dinozauru vieniens 2. Anim. f.	22.55 Sodien.	19.00 Gandrīz ideālas vakarinas 4. sērija.	18.55 Lai runā!
8.05 Muks. Anim. f.	23.05 80 dienas apkārt zemeslodei. M. f.	19.00 TV3 ziņas.	20.00 Laiks.
8.30 Mīlas viesulis. 1668. sērija.	1.15 Izmeklētāja Kinga 2. Sēriāls.	19.30 Bez tabu.	21.15 Taureņa lidojums. Sēriāls.
9.25 Bella. M. f.	2.00 Lai top!	20.20 Vīnas melo labāk. 29. sērija.	22.20 Vienīgā mīlestība. Sēriāls.
11.10 Televeikala skatlogi	4.00 Kabata. Anim. f.	21.00 Kobra 17. 15. 16. sērija.	0.25 Aizsegā. Sēriāls.
11.25 Zeme no puina lidojuma.	4.10 Pasaulē meistarosackstes vieglatlētikā.	23.00 C.S.I. Lasvegasa 12. Sēriāls.	2.20 Pēdas. Sēriāls.
12.25 Ielas garumā.	LNT	24.00 Latviešu zelta drudzis. Dok. f.	2.55 Sieviešu ārsts 2. Sēriāls.
12.55 Televeikala skatlogi.	5.00 Komisārs Reksis 12. Sēriāls.	1.00 Mīlestības sirdspuksti 3. sērija.	3.50 Izklaidē veciem. M. f.
13.10 Kāzu valsis. M. f.	5.50 Ticīgo uzvaras balss.	1.55 Lēna, mana muža mīlestība. Sēriāls.	5.10 Saprast. Piedot.
14.45 Eirobūvniecība.	6.20 Bernards. Anim. f.	2.45 Purvāji. 7. sērija.	5.35 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.
15.15 Kuldiņas ledvema celotājiem.	6.30 Nedēļa novados. Kopsavilkums.	3.25 Nuorkas karalis 5. Sēriāls.	NTV
15.45 Televeikala skatlogi.	7.00 900 sekundes.	4.10 Bez tabu.	5.00 NTV rīta agrumā.
16.05 Dabas grāmata.	9.00 Degpunktā.	4.50 Nakts joki.	7.10 Muhtars atgriežas 2. Sēriāls.
16.35 Negantais Henrijs. Anim. f.	9.30 Televeikala skatlogi.	TV 5	9.00 Sodien.
17.05 Mīlas viesulis. 1668. sērija.	10.05 Deja uz varavīksnes. M. f.	5.00 Radio Retro FM.	9.50 Vajsrīdīga atzīšanās.
18.00 Šodien Latvijā un pasaulē.	12.00 Precamies?!?	7.00 Seši kadri.	10.25 Aleksandrs Žurbins.
18.30 Erņeļu māja.	12.55 Ģimenes ligzda.	8.20 Arstas Zatevas dienasgrāmata. Sēriāls.	11.05 Noslēpumainā Krievija.
19.30 Tevs Brauns. 9. sērija.	13.30 Bernards. Anim. f.	9.30 Televeikala skatlogi.	12.00 Sodien.
20.20 Ar velomūziku uz Likteņdarzu.	13.50 Rīgas svētki 2013. Dienasgrāmata.	9.45 Mūsu tēma.	12.35 Arstu lieta.
20.30 Panorāma.	14.00 LNT dienas ziņas.	11.05 Paralēļā pasaule 2. Sēriāls.	13.30 Zvērkāvis.
21.15 Izsauciet vecmāiti 2. sērija.	14.20 Televeikala skatlogi.	12.15 Televeikala skatlogi.	14.35 Ārkārtējs notikums.
22.10 Viss notiek!	14.50 Dežūrenģelis. 16. sērija.	13.35 Pats esmu režisors.	15.00 Sodien.
22.40 Citādi latviskais (Cyrtādi latviskais).	15.45 Cik skaista mīlestība! 25., 26. sērija.	14.35 Izmaiļova parks.	15.30 Liktena zīmes 2. Sēriāls.
23.10 Nakts ziņas.	17.50 Sirds melodija. 90. sērija.	16.40 Kriminālinformācija+.	16.25 Prokuratūras pārbaude.
23.25 Versija Vera. Dok. f.	18.00 Ziņas sesos.	17.15 Paralēļā pasaule. Sēriāls.	17.35 Ārkārtējs notikums.
0.45 Kora Kamēr... 20 gadu jubilejas koncerts.	18.10 Sirds melodija. 90. sērija.	18.30 Mūsu tēma.	18.00 Sodien.
2.50 Degošais krūms. 2. sērija.	19.00 Runāsim aktiāti.	19.40 Tālu no kara. Sēriāls.	18.30 Maskava. Trīs staciju iaukums 4. Sēriāls.
4.05 Aculecnieks.	20.30 Sporta un laika ziņas.	20.35 Degpunktā.	20.25 Bezfibenis. Sēriāls.
4.20 Eiropa. Mīti un realitāte.	20.35 Mēness tumsājā pusē. 2. sērija.	21.05 Mēness tumsājā pusē. 2. sērija.	22.15 Sodien.
5.05 Lauku sēta 2.	22.15 Ivans Vasiljevičs maina profesiju. M. f.	22.25 Kriminālinformācija+.	22.40 Kā brāji 3. Sēriāls.
LATVIJAS TV 7	24.00 Labie puīši. Sēriāls.	23.00 Likums un kārtība. Sēriāls.	0.35 Zvērkāvis. Sēriāls.
6.05 1000 jūdzes Persijā.	0.55 Cik skaista mīlestība! 25., 26. sērija.	24.00 Mūsu tēma.	2.30 Runājam un rādām.
6.34 Avārijas brigāde. Bumba. Anim. f.	2.30 Degpunktā.	0.55 Kriminālinformācija+.	3.25 Pirms tiesas.
6.45 Tieši sirdi. (Vai 6.45 Reģionālo TV programma virszemes apraidē.)	2.55 Nedēļa novados. Kopsavilkums.	1.25 Radio Retro FM.	4.25 Krimināli Krievija.
7.35 Attīstības kods.	3.20 Precamies?!?	RTR PLANĒTA	5.00 Krievijas rīts.
7.55 Tādas lietas.	4.15 Sirds melodija. 90. sērija.	9.00 Skrifosovska institūts. Sēriāls.	10.00 Vēstis.
8.35 Komerctarība šodien.	TV3	10.30 1000 sīkumu.	10.30 1000 sīkumu.
8.55 Automoto raidījums nr. 2.	5.00 Lēna, mana muža mīlestība. Sēriāls.	11.15 Par pašu svarīgāko.	12.00 Jēfrošija. Mīlestība taigā.
9.15 Vienmēr formāl!	5.50 Purvāji. 7. sērija.	12.00 Jēfrošija. Mīlestība taigā. Sēriāls.	13.00 Vēstis.
9.45 Pasātrītošās ēkas. Dok. f.	6.40 Naskais Andželo. Anim. f.	6.30 Re:TV.	13.00 Vēstis.
10.05 Norvēģijas dabā. Dok. f.	6.50 Mazie kloni. Anim. f.	6.45 Jēkabpils laiks (atkārtojums).	14.05 Ipašs gadījums.
10.35 Rožu dārzs. 2. sērija.	7.00 Beibleidi. Anim. f.	12.30 Jēkabpils laiks (atkārtojums).	15.00 Augstāzīmīgo jaunavu institūta noslēpumi. Sēriāls.
11.30 Nokert kadri. Dok. f.	7.30 Smurfi. Anim. f.	13.15 Re:TV.	16.00 Vēstis.
12.30 Latvijas stāsti. (Vai 12.30 Reģionālo TV programma virszemes apraidē.)	7.55 Simpsoni 4. Anim. f.	16.35 Noskūpstiet līgavai. Sēriāls.	16.35 Noskūpstiet līgavai. Sēriāls.
13.15 Labākais no Euromaxx.	8.50 Mans nākotnes puisis. M. f.	17.30 Tiesraide.	17.30 Tiesraide.
13.45 Pasaulē meistarosackstes vieglatlētikā.	10.30 Māmiņu klubs.	18.40 Vietējais laiks.	18.40 Vietējais laiks.
15.40 Rožu dārzs. 3. sērija.	11.05 Smieklīgākie videokuriozi.	19.00 Vēstis.	19.00 Vēstis.
16.35 Nokert kadri. Dok. f.	12.15 Televeikala skatlogi.	19.50 Riska zona. Sēriāls.	21.35 Skrifosovska institūts. Sēriāls.
17.35 Iedzīvojoties klimata pārmaiņās. Dok. f.	12.15 Nuorkas karalis 5. 109. sērija.	22.55 — 24.00 Re:TV.	22.35 Svētā Josifa klosteris.
18.05 Pa karstām pēdām. 7. sērija.	12.45 Finiass un Ferbs 2. Anim. f.	PKB	23.30 Aizbēgt. Sēriāls.
19.00 Sodien.	13.10 Beibleidi. Anim. f.	6.00 Labrīt!	0.25 Vēstis +
19.30 Ghetto games 2013.	13.40 Jaunā talantu fabrika. Dienasgrāmata.	9.20 Kontrolpirkums.	0.45 Profesija — izmeklētājs. 1. sērija.
19.50 Zaļā parazīte. 25. sērija.	14.10 Ugunsgrēks 8. Sēriāls.	9.50 Būt veselam.	2.00 Divas zaļves Konstruktora virzienā. Katjušas drāma.
20.25 Uz pasaules vulkāniem. Dok. f.	15.25 Vīnas melo labāk. 29. sērija.	11.00 Ziņas.	2.50 Godrags detektīvs.

„NOVADNIEKA” KALENDĀRS

AGLONAS novads

◆ 17. augustā velodiena «Ar veliku pa Aglynu 2013». Sākums pulksten 13.30 Aglonas estrādē. Pulksten 19.30 Aglonas estrādē apbalvošana, koncertuzvedums «Dzīve kā teātris». Muzikālo sniegumu piedāvās Aglonas radiošie jaunieši, popgrupa «M.A.L.A.» un grupa «Migglā».

RIEBIŅU NOVADS

◆ 17. augustā pulksten 19.00 Riebiņu parka estrādē jaunības svētki. Pulksten 22.00 balle, spēles grupa «Disko Drostaļinas».

Galēnu kultūras nams

◆ 16. augustā pulksten 19.00 jaunības svētki. Pulksten 22.00 balle kopā ar grupu «Zēniņi».

◆ 24. un 25. augustā Bērtuļdienu Galēnos. 24. augustā pulksten 22.00 balle kopā ar grupu «Brīļi optimisti», 25. augustā pulksten 8.00 Galēnu ciemata centrā Bērtuļdienas tīrģus, pulksten 10.30 tīrģus jampadracis pie kultūras nama ēkas, pulksten 15.00 kultūras namā filmas «Latgolys laikadečs» demonstrēšana, tikšanās ar aktieriem.

Rušonas kultūras nams

◆ 23. augustā pulksten 19.00 jaunības svētki. Pulksten 22.00 balle.

LĪVĀNU NOVADS

◆ 16. augustā pulksten 20.00 danču muzikantu saiets «Mums šogad 18...». Pasākumu vadīs Dailes teātra aktieris Gints Grāvelis. Ipašie viesi aktieris Jānis Kirmuška, deju grupa «Dance Spirit» (Igaunija) un «Gym Boys» (Rīga).

Rudzātu saietā nams

◆ 24. augustā pulksten 22.00 balle kopā ar grupu «Migglā».

Jersikas tautas nams

◆ 28. augustā pulksten 16.00 pie Jersikas pamatskolas jauniešu kora «Balsis» koncerts projekta «Daugavas balsis» ietvaros.

Turku saietā nams

◆ 18. augustā pulksten 12.00 jampadracis Turkos — pasākums pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem: bērnu pašdarbības kolektīvu koncerts, konkursi, atrakcijas, jaunrās stafetes, balvas, pārsteigumi, diskotēka. Ieeja bez maksas.

Sporta pasākumi

◆ 17. augustā pulksten 10.00 pie aktīvā tūrisma centra starptautiskais aktīvā tūrisma festivāls.

◆ 24. augustā pulksten 10.00 pie Rudzātu vidusskolas pirmie Rudzātu sporta svētki.

PREIĻU NOVADS

◆ 24. augustā pulksten 19.00 jaunības svētki, pulksten 22.00 balle.

Saunas tautas nams

◆ 18. augustā pulksten 14.00 pasākums skolēniem «Mana vasara».

Aizkalnes pagasts

◆ 24. augustā pulksten 12.00 Rauna muzejā «Iasmužiņa» talka, pulksten 15.30 latgaliski rakstošo un dziedājošo autoru literāri muzikāls pasākums «LaLaDra».

VĀRKAVAS NOVADS

◆ 17. augustā pulksten 13.00 Vārkavas pamatskolas stadionā «Bēbišu spartakiāde» — jaunā pēcpusdienā sportiskā stila.

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (16. — 22. augusts)

✓ Piekdiena, 16. augusts, *lapu diena*. Seko *augļu dienu* laiks — no sestdienas, 17. augusta, līdz svētdienas, 18. augusta, pulksten četriem pēcpusdienā. Var vākt un pārstrādāt tomātus, gurķus, vasaras ābolus un bumbierus, kā arī pupiņas, ziedkāpostus un citus izaudzētos augļus, ogas un dārzeņus, ko citādi nevar saglabāt ziemai. Zinātnieki uzskata, ka vairāk vērtīgu vielu produktos saglabājas žāvējot, nevis saldējot. Šajā laikā ļoti izdevīgi regulāri katru dienu organizēt attīrīt ar svaigpiestāmi sulām, jo pasterizētājās tomēr daļa vērtīgu vielu ir zudušas.

✓ Svētdienas pēcpusdienā un vēl pirmdien, 19. augustā, līdz pievakarei var atpūties, jo, Mēnesim esot tuvāk Zemei — perigējā, konservēšana un cita veida pārstrāde, kā arī stādīšana vai citi nopietni dārza darbi nav veicami.

✓ Dārza darbus atsāk pirmdienas pēcpusdienā un otrdien, 20. augustā, kad ir *sabūvu dienu* laiks. Ja nesen novākti sīpoli, tie žāvējot vairākas reizes jāapgroza, lai izžūtu labi un vienmērīgi. Ap šo laiku lido burkānu mušas otrā paaudzē, tādēļ noderīgi ir pie burkānu dobēm uzlikt dzeltenos līmes vairogus, kur tās varētu pielipt. Kaitīgi ir mušas kāpuri, kas attīstoties iegrāujas burkānu saknēs un turpina tur dzīvot un veidot alās, arī burkāniem glabājoties pagrabā.

✓ Trešdiena un ceturtdiena, 21. un 22. augusts, *ziedu dienas*. Saulainā laikā jāvēc sauszējuši ziedi ziemas pušķiem, jo, vācot tos *ziedu dienas*, ziedi labāk saglabā košo krāsu. Jāvāc vēl arī pelašķi zāļu tējām; ja patīk vai vajag dziedniecībai, arī vīrsi; tāpat vēl bīskrēslīņi pret kodēm un zarnu parazītiem.

Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2013»

Ebreju apbedīšanas tradīcijas

Nobeigums. Sākums laikraksta 13. augusta numurā.

Pēc tam mirušo virieti ietina lūgšanu apmetni — talesā. Talesa ir speciāls apmetnis, ko virietis izmanto dievkalpojuma laikā. Apglabā koka zārkā, ko nedrīkst rotāt, jo par mirušā cilvēka īpašībām liecina nevis zārks, bet viņa paveiktie darbi.

Senos laikos Tuvajos Austrumos ebrejus apbedīja speciālos apgērbos (tahrihim) un talesā bez zārka, jo Tuvajos Austrumos bija maz koku, bez tam koks ir prieks, bagātība un paredzēts dzīvajam cilvēkam. Lai ievērotu šo tradīciju, Daugavpilī un citās ebreju kopienās sinagogu telpās glabājās speciāla kaste. Kapsētā aizgājēju no kastes pārlika zārkā, jo sanitārie dienesti aizlieguši mirušus cilvēkus apbedīt bez zārka.

Kapsētā cilvēks no «Hevra Kadiša» ieber nedaudz zemes auduma maisiņā un novieto to mirušajam cilvēkam pagalvi. Līdz kara beigām bagātiem un ticīgiem aizgājējiem pagalvi lika Svēto zemi no Izraēlas zemes. Daļu zemes izkaisīja arī zārkā un daļu — uz mirušā ķermeņa.

Bēru ceremonijas

Bēru ceremonija sākas, kad rituāla telpā sapulcējas aizgājēja tuvinieki un radinieki. Biedrības «Hevra Kadiša» pārstāvis lasa speciālas lūgšanas. Pēc tam radinieki un tuvinieki pienāk pie mirušā un atvadās no viņa. Šajā momentā mirušā seja tiek pilnībā atklāta, lai pārlicinātos, ka nav notikusi kļūda.

Atvadu runām jābūt lakoniskām, jo tuviniekiem ir smagi, klātesošajiem var pasliktināties pašsajūta.

Zārku līdz kapam nes uz nestuvēm. Nešana ir liels gods, un šī iespēja jāpiedāvā visiem viriešiem, kas to vēlas. Nesēji bieži mainās. Gājiena laikā bēru procesija septiņas reizes apstājas. Tas ir atgādinājums par pasaules radīšanu septiņās dienās. «Hevra Kadiša» pārstāvis lasa lūgšanas.

Kapa aizbēršanu uzsāk radinieki, ar savu labo roku, kam plauksta pavērsta uz leju un pirksti izstiepti — trīs reizes zemi uzmetot uz zārka. Zemi nav pieņemts ņemt ar sauju. Pēc tam katrs virietis ņem lāpstu un iemet kapā nedaudz zemes. Tādā veidā viņš izrāda cieņu mirušajam. Lāpstu nedrīkst nodot no rokas rokā, tā katram ikreiz jāiedur zemē.

Pēc kapa aizrakšanas biedrības «Hevra Kadiša» pārstāvis lasa lūgšanu. Pēc bēru ceremonijas beigšanas var likt ziedus un vainagus. Tuvajos Austrumos parasti var likt akmeņus. Izraēlas zemē ziedi ātri vīst, bet akmens ir mūžīgs un simbolizē mūžīgo piemiņu. Visiem klātesošajiem ir obligāti jānomazgā rokas. Rokas tiek mazgātas arī katru reizi pēc kapsētas apmeklēšanas. Tā ir sena tradīcija: attīrīšana no saskarsmes ar mirušo pasauli.

Kapsētā nedrīkst ēst, dzert, smēķēt, zvanīt pa telefonu, sašveicināties, paspiežot roku. Vārds «labdien» ir muļķīgs, jo ar to novēl labu dienu, bet šajā dienā taču ir bēres. Viriešiem, ejot uz kapsētu, jābūt apsegta galvai. Kapsētu neapmeklē sestdienās un svētdienās.

Sērošanas laiks

Ebrejiem sēras ir iedalītas četrus periodos. Bēdu nomākts cilvēks, — šis apzīmējums pienākas periodā starp nāvi un apbedīšanu. Pēc tam seko septiņu dienu periods pēc bērēm, kas jāievēro visiem, izņemot bērņus. Radiniekiem jāsed uz zemiem soliēm. Septiņas dienas var palikt mājās. 30 dienu periods ir sēru laiks no astotās līdz 30. dienai. Sēru gads pēc bērēm tiek ievērots vienīgi tēva vai mātes nāves gadījumā.

Sēru paražas, no vienas puses, palīdz tuviniekiem saglabāt atmiņas, no otras puses — palīdz rast pareizo līdzsvaru starp sērām un nepieciešamību atgriezties dzīvē. Sēras par mirušo izpaužas uzvilktā apģērba plēšanā, kas izsaka sāpes par zaudējumu. Cilvēks no «Hevra Kadiša» ar skuvekli izdara plēsumu apģērbā.

Sērojošajiem pārnākot mājās, viņu draugi un radinieki rīko «līdzjūtības maltīti». Sērojošajiem pasniedz maizi, vēlams, apaļas formas, cieti novārtas olas vai lēcu virumu. Saskaņā ar ebreju tradīcijām, visam, ko ēd aizaida laikā, pēc formas jābūt apaļam, simbolizējot dzīves un nāves cikliskumu. «Līdzjūtības maltīte» nav bēru mielasts, kas raksturīgs neebrejiem.

Savi priekšraksti ir apmeklējuma dienu ievērošanā. Tiem, kas nav pirmās pakāpes radinieki, nav vēlams sērojošos apmeklēt ātrāk par divām dienām pēc bērēm. Nav pieņemts sērojošajam uz mājām nest ziedus, jo tie simbolizē prieku un laimi.

Bieži vien apmeklētāji nezina, ko sacīt, baidoties uzturēties neaktīvi. Cilvēkam ienākot, nav pieņemts klauvēt pie durvīm, sasveicināties un runāt skaļi, vai paziņot par savu ierašanos. Klusi jāapsēstas un nav jāuzsāk saruna, gaidot, lai viens no sērojošajiem sāk runāt ar apmeklētāju. Galvenais ir tas, ka sērojošie cilvēki ir apmeklāti.

Ja trešajā periodā — 30 dienu laikā — iekrit kāda no svētku dienām: Lieldienas, Jaungads, tad sēras var pārtraukt, jo dzīve ir svarīgāka nekā nāve.

Kad ir pagājušas 30 dienas, ģimene vai tuvākie radinieki var iet uz kapiem un uzstādīt kapakmeni. Tagad pieņemts uzstādīt pieminekli tikai gadu pēc nāves. Ilgas un stipras sēras jāievēro tikai vecāku nāves gadījumā. Jāatgūstas no kāzām, svinībām, izpriecām, nav rekomendēts klausīties mūziku, dejot.

Nāves gadadienu pieņemts atzīmēt katru gadu. Šajā dienā pirms saullēkta aizdedzina piemiņas sveci, kurai jādeg visu diennakti. Jā iespējams, apmeklē kapu un lasa lūgšanas. Speciālās dienās par aizgājējiem lasa īpašu lūgšanu «Izkor». Galvenais motifs ir saglabāt atmiņas par aizgājējiem, jo teikts: «Tu atkal atgriezies pie zemes, jo no tās tu esi ņemts: tu esi pīšļi, un pie pīšļiem tev atkal būs atgriezies.»

Kapsētas

Latgalē ebreju kapsētas bija gan lielās pilsētās, gan arī miestīņos: Daugavpilī, Rēzeknē, Krāslavā, Ludzā, Preiļos, Varakļānos, Līvānos, Krustpilī, Jēkabpilī, Kārsavā, Riebiņos, Viļakā, Viļānos,

● Vācu studentu grupa, kas Preiļu ebreju kapos veica mirušo atdusas vietu un kapakmeņu sakopšanu.

Višķos un citur. Pieņemts, ka uz ebreju kapakmeņiem uzraksti ir ivrita vai jidiša valodā, ļoti reti — vācu valodā. Mūsdienās uzraksti galvenokārt izdarīti krievu valodā, jo cilvēki nepārvalda ivritu un jidišu. Pirmskara laikā pieminekļa augšējā daļā tika ievietoti divi burti, kas nozīmēja «šeit atdusas». Bieži sastopama abreviatūra no pieciem burtiem, un tā nozīmē «tad tomēr mana Kunga dvēsele būs iesieta dzīvības tīstokli, kas pieder Tam Kungam, tavam Dievam!» Uz kapakmeņiem uzrakstīts mirušā cilvēka vārds un tēva vārds, piemēram, Josif ben Geršon. Frida bat Ichak.

Ivrita alfabēta katram burtam atbilst viens cipars. Dzimšanas gads un diena, kā arī miršanas gads un diena apzīmēti ar burtiem. Ebreji raksta no labās puses uz kreiso. Tad vispirms ir miršanas gads un pēc tam dzimšanas gads: 2030. — 1948. Ebreju kalendārs sākas 3760 gadus agrāk par kristietības kalendāru. Šogad rit 5773 ebreju gads. Tāpēc pareizi ar cipariem būs uzrakstīts: 5885. — 5708.

Ebreju kapsētā kapakmeņi novietoti tā, lai apmeklētājs var pārļāst lūgšanu, skatoties uz austrumiem, jo austrumos atrodas Jeruzalemes templis. Vienā rindā atrodas viriešu kapi, citā rindā — sieviešu kapi.

Latgales kapsētas atšķiras ar dekoru vienkāršību. Galvenā uzmanība veltīta uzrakstam, slavējot mirušo. Uz kapakmeņiem bieži attēloti dzīvnieki: lāči, brieži, vilki, lauvas un citi. Čūska simbolizē nāvi, briedis — nevainību, vīnogulāju zars — auglīgu darbu, rokas ir Koenu dzimtas zīme, roka, kas tur krūku — Levitu dzimtas zīme.

Paturam piemiņu

Atmiņa ir attieksme pret aizgājējiem. Šajā pasaulē mēs varam kaut ko izdarīt, bet aizsaulē jau vairs nedara neko. Atmiņa ebreju tradīcijās nozīmē tās telpas piepildīšanu, ko ieņēmis aizgājējs. Atmiņa — tas ir mēģinājums piepildīt tukšo telpu. Kāda konkrēta darbība palīdz arī dzīvajiem — mirušā pieminēšana ar klusuma bridī, kapsētas sakopšana, kapakmeņu uzstādīšana, stāstījums bē-

niem par mūžībā aizgājušajām vecmāmiņām, vectētiņiem utt.

Koenu (senebreju priesteru) dzimtas piederīgajiem aizliegts apmeklēt kapsētas.

Mierinājums — tā ir iespēja «aizmirst» mirušos radniekus un tuviniekus. Mūsu rīcība palīdz mums rast mierinājumu, no otras puses, — to rod arī aizgājušās dvēseles. Atmiņa ir papildinājums mirušo labajiem darbiem un rīcībai. Jaundzimušajam var dot tikai mirušā radnieka vārdu. Tas arī palīdz saglabāt aizgājēju piemiņu.

Preiļu ebreju kapsēta ierīkota 19. gadsimtā. Pēdējais apbedījums datēts 1964. gadā. Mūsdienās kapsēta ir nekopta. Tās priekšā uzbūvēts memoriālais ansamblis.

Daugavpils kapsēta izveidota XVIII gadsimta beigās. Tā atradās pašreizējā parka vietā pie 13. un 15. vidusskolas blakus Gubišcevas ezeram. 1970. gadu beigās kapsētu likvidēja, bet savlaicīgi, pateicoties vietējai pašvaldībai un tādēļ, ka tur bija apbedīti pasauleslaveni rabīni, vairākus apbedījumus no šīs kapsētas nolēma pārāpbedīt Daugavpils komunālās kapsētas atsevišķā daļā. Šeit apbedīšana notiek arī tagad.

Preiļu holokausta upuri nav aizmirsti. 2004. gada 8. augustā pēc bijušā Preiļu iedzīvotāja, tagad ASV pilsoņa arhitekta Dāvida Zilbermana iniciatīvas un projekta, kā arī par viņa līdzekļiem tika atklāts ansamblis. Tā pamatnē iemūrēta kapsula ar upuru uzvārdiem. Uz granīta postamenta atrodas akmens, kas simbolizē sēras par bojā gājušajiem. Granīta plāksnēs iegravēti piemiņas vārdi nogalinātajiem, kā arī pateicības vārdi Vladislavam Vuškānam. Norādīts arī ansambļa autors. Šis iespējams memoriāls iemūžinās holokausta upuru piemiņu. Tas aicina uz pārdomām, kāpēc bija iespējama šī traģēdija, tas glabā arī glābēja mūžīgo piemiņu. Šis ansamblis — savdabīgs katastrofas muzejs. Aizsaulē aiziet traģēdijas aculiecinieki, mirst atmiņas, taču pieminekļi paliek. No cita viedokļa

— memoriālais ansamblis ir arī izaicinājums tumšajiem spēkiem, kas vēsturi grib pagriezt atpakaļ. Tas glabā arī tā radītāja piemiņu. Šeina Grama pret nacismu cīņās, rakstot dienasgrāmatu. Ebreju glābējs polis Vladislavs Vuškāns nepakļāvās nacistu okupantiem un pretdarbojās tiem. Krievs Ksenifonts Jegorovs palīdzēja nelaimīgajiem. Dāvids Zilbermans radīja pieminekli, kas arvien simbolizēs cīņu pret antisemitismu. Tie ir vienas ķēdes locekļi... Mūsdienās par Preiļu ebrejiem atgādina vecā kapsēta, memoriālais ansamblis un bērzu birzs, kuru reiz stādīja bērni, un pilsētas veco iedzīvotāju atmiņas par kaimiņiem ebrejiem, kas aizgāja mūžībā 1941. gada vasarā.

Josifs Ročko, muzeja «Ebreji Daugavpilī un Latgalē» vadītājs

Redakcijas piebilde.

Ar ebreju vēsturi Latgalē, ar ebreju apbedīšanas tradīcijām lasītājus iepazīstinājam saistībā ar to, ka Preiļu ebreju kapsētā jūlija beigās un augusta sākumā notika sakopšanas darbi, ko starptautiskas nometnes laikā veica studenti no Vācijas. Paredzēti arī turpmāki kapsētas atjaunošanas darbi, kas notiek sadarbībā ar Preiļu vēstures un lietisķās mākslas muzeju un novada domi. Kapsēta papildinās tūrisma objektu skaitu novadā, jo tiks labiekārtota, bez tam jau pašlaik studentiem izdevies atklāt unikālus kapsētu pieminekļu paraugus. Par savu veikumu un atklājumiem studenti soliņūši sagatavot nopiētņāku pārskatu, ko saņems muzejs un ko paredzēts publicēt arī «Novadniekā». Preiļu ebreju kapsētā notiekošais ieinteresējis daudzus vietējos iedzīvotājus, un šajā sakarībā «Novadnieks» izmantoja iespēju publicēt Josifa Ročko sagatavoto materiālu par ebreju sēru tradīcijām. Zīmīgi, ka darbi kapsētā un publikācija sasaucās arī ar kādu citu datumu — ar 9. augustu, kad Preiļos notika holokausta upuru piemiņai veltīts pasākums, jo 1941. gada 9. augustā tika iznīcināti pēdējie Preiļos dzīvojošie ebreji.

Čūskas gadā, pirms divpadsmit gadiem

2001. gada augusts

Atbilstoši ES direktīvām Latvijai bija jāsāk sakārtot mēslu glabātavas. Zemkopības ministrija bija izskaitļojusi, ka šim nolūkam nāksies tērēt aptuveni 15 miljonus latu. Trešdaļa aptaujāto saimniecību nevarēja atļauties investēt līdzekļus mēslu glabātavās, bet ceturtdaļa to gan sāktu darīt, ja valsts būtu gatava finansēt vismaz 75 procentus no izmaksām.

Linkopība Latgalē pēdējos gados kļuva aizvien mazāk populāra. Toreizējā Preiļu rajona teritorijā 2001. gadā bija apsēti vien 19 hektāri ar šķiedras līniem.

Pirms 12 gadiem ārzemniekiem Latvijā likumīgi piederēja 17 000 hektāri zemes, bet nomā vismaz divreiz vairāk. Iespējams, ka faktiski šis skaits bija lielāks. ES pilsoņi Latvijā zemi pirka lēti — par tādu cenu, kas bija līdzīga gada nodoklim par zemi savā dzimtenē. Toties neizmantotās platības laukos bija sasniegušas 18 procentus, jebšu 443,3 hektārus zemju. Ar lauku attīstības jautājumiem lielākā vai mazākā mērā nodarbojas astoņas ministrijas.

Visā valstī tika zagti elektrības vadi. Sešu mēnešu laikā bija nozagtas 78 tonnas vadu 179 kilometru garumā. Zagļi tos pārdeva krāsaino metālu uzpircējiem.

Pēc Anglijas latviešu uzaicinājuma uz Rovfantas muižu Anglijā devās Līvānu novada Turku pagasta folkloras kopa «Turki». Rovfantas muižā notika pasākums par godu senlatviešu uguns apsargam Labrencim. Turku skanīgos dziedātājus ārzemju latvieši bija noskatījuši folkloras festivālā «Baltica 2000» un Latgales folkloras dienās Brīvdabas muzejā.

Latvijas valsts bija paziņojusi, ka ir atteikusies no ieceres par mežu nodošanu lietošanā paredzētajai celulozes rūpniecībai, taču ārvalstu investori jopro-

jām iestājās par valsts mežu nodošanu koncesijā, lai nodrošinātu 40 procentus no ražošanā nepieciešamajiem koksnēs resursiem. Aktīvi risinājās sarunas starp Latviju un celulozes rūpniecības projekta kompānijas AS «Baltic Pulp» ārvalstu investoriem no Somijas un Zviedrijas par iespējamajiem valsts līdzdalības modeļiem celulozes rūpniecības projektā.

Apriteja 800 gadi, kopš Latvija ir novelēta Dievmātei un kļuvusi par Māras zemi. Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkos 15. augustā Aglonā galvenajā Misē Māras zeme no jauna tika novelēta Dievmātes aizbildnībā. Šo vēlējumu lasīja kardināls Jānis Pujats. Svētkus apmeklēja 350 000 svētcēlnieku. Kardināls Jānis Pujats par svētcēlniekiem nodēvēja visus, kas Aglonā bija ieradušies uz svētkiem — gan tos, kuri pāri Latvijai devās kājām, gan tos, kas ieradās ar vilcienu, autobusos, automašīnās. Kāda maza meitenīte tieši šo notikumu izvēlējās par savu dzimšanas dienu. Viņa savai, no Daugavpils atbraukušajai, māmiņai, pieteicās tieši pēc Krustaceļa. Meitiņu bija iecerēts nosaukt par Rēziju, bet par godu šim notikumam viņu nosauca par Rēziju Mariju.

Līvānu centrā nodega ēka, kurā atradās trīs veikali — diennakts pārtikas, ziedu un dāvanu veikali.

Preiļu novada dome pieņēma lēmumu par novada bāriņtiesas izveidošanu, reorganizējot Preiļu bāriņtiesu, Aizkalnes un Preiļu pagasttiesu.

Lattelecom Preiļos slēdza klientu apkalpošanas centru. Tas tika darīts, lai paaugstinātu uzņēmuma darbības efektivitāti un klientiem piedāvātu atbilstošu apkalpošanas līmeni.

Rīgas mēram piešķirta amata ķēde, kura būs arī viens no Rīgas pilsētas simboliem.

Līvānu keramiķis Leontīns Cīrulis par godu Rīgas astoņsimtgadei sa-

gatavoja svečturi, kurā ievietojamas 800 sveces. Svečturi, kurš svēra apmēram pusotras tonnas, bija trīs metru platumā un gandrīz divu metru augstumā, novietojta pie Prezidentes pils. Apjomīgā darba veikšanā iesaistījušies arī citu profesiju pārstāvji.

Ministru kabinets akceptēja projektu, kas paredzēja ar 2002. gada 1. septembri Daugavpils Pedagoģisko universitāti pārveidot par Daugavpils Universitāti. Pedagoģiskā universitāte tika uzskatīta par šauri specializētu mācību iestādi, bet jaunais statuss pavēra plašākas perspektīvas gan akadēmiskajā, gan profesionālajā izglītībā, zinātniski pētnieciskajā darbībā, gan arī sadarbībā ar ārzemju augstskolām.

Preiļu rajona padome noteica, ka rajonā, kurā aptuvenais iedzīvotāju skaits bija nedaudz pāri 31 tūkstošiem, būs 13 primārās aprūpes teritorijas ar 27 primārās aprūpes ārstu prakšu vietām. Pirms tam situācija tika apspriesta un attiecīgi lēmumi pieņemti rajona pagastos.

Latvijas Bankas prezidents Einars Repše paziņoja par gatavību veidot labēji centrisku partiju. Viņš asi kritizēja esošo varu, par prioritātēm turpmāk iezīmējot cīņu ar partiju melnajām kasēm, ēnu ekonomiku, nodokļu nemaksātājiem. Tomēr Repše bija gatavs dibināt partiju, ja tiks nodrošināts atbilstošs finansējums, atmaksājot ne tikai viņa turpmāko darbu, bet nodrošinot materiālo, radošo un politisko neatkarību. Tika pieprasīts arī vienreizējais neatsaucamais honorārs, darbu uzsākot, — ap vienu miljonu latu.

Latvijas komercbankas gatavojās pārejai uz eiro, sākot ar 2002. gada 1. janvāri.

Sagatavoja **L.Rancāne**

Izmantots 2001. gada «Novadnieka» komplekts

BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» starpniecību informē par jaunām grāmatām, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

Lietuviešu rakstnieces **Jurgas Sakalauskaite** grāmatā «Pelītes Spicītes aizraujošie piedzīvojumi» darbojas jauns tēls — pelīte Spicīte. Viņa ir atjautīga, drosmīga un uzņēmīga pelīte. Lasot grāmatu, bērni uzzinās, kā pelīte ceļoja uz Austrāliju, nodibināja savu uzņēmumu, remontēja mobilo sakaru torni, apmeklēja Ziemassvētku veciņu fabriku un pat lidoja kosmosā. Kopā ar Spicīti bērni iemācīsies, kā rīkoties sarežģītās situācijās, piemēram,

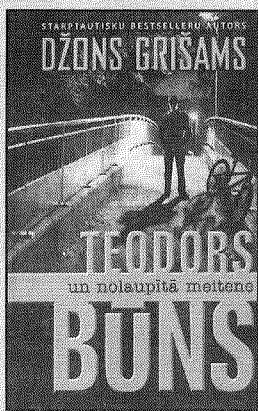
ja ceļojumā pazaudēta pase, vai kas jādara, ja salūzt laiva, bet apkārt plosās vētra. Var uzzināt arī par pareizo rīcību citās bīstamās situācijās.

Grāmata ir ļoti krāsaina un jauka.

Atraktīvās grāmatas varoņus ir uzzīmējis lietuviešu mākslinieks Andrus Šļogeris, kas ir piedalījies arī visā pasaulē populārās spēles «Piktie putni» (Angry Birds) radīšanā. No lietuviešu valodas tulkojusi Marika Taube.

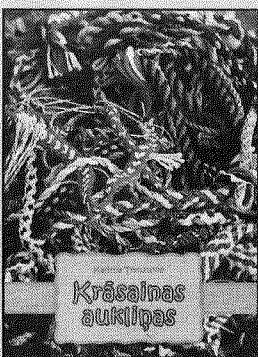
Grāmata ieteicama jaunākā skolas vecuma bērniem.

Lasītāji jau ir iepazinušies ar amerikāņu rakstnieka **Džona Grišama** grāmatu sērijas «Teodors Būns» pirmo grāmatu «Teodors Būns — mazais advokāts», kuras galvenā varoņa Teo Būna sapnis ir kļūt par izcilu advokātu. Trīspadsmitgadīgais Teo iesaistās sensacionālās slepkavības prāvas gaitā un cenšas atmāskot vainīgo. Tagad kļājā nācis Džona Grišama otrais romāns «Teodors Būns un nolauptā meitene».

Kad nakts vidū no savas guļamistabas bez pēdām pazūd trīspadsmitgadīgā Eiprila, it neviens, pat viņas labākais draugs Teo Būns nespēj izskaidrot, kurš un kāpēc viņu aizvedis.

Pilsētiņu pārņem bailes, aizdomās tiek turēts bīstams noziedznieks, kas izbēdzis no apcietinājuma, bet policijas meklējumi nonāk strupceļā. Un atkal tas ir Teo ar savām tieslietu zināšanām un izmeklētāja spējām, kam jāmeģina noskaidrot patiesība un izglābt Eiprilu.

Ikviens, kas ieskatīsies **Kadrija Tomasones** grāmatā «Krāsainās aukliņas», varēs sev pagatavot kaklarotu, rokassprādzi, korpju auklas, atslēgu piekariņu, rotājumus apģērbam un daudz ko citu. Jāļaujās tikai fantāzijas lidojumam.

Grāmata ir vairāku aukliņu darināšanas tehniku apraksti ar skaidrojošiem attēliem un pamācībām. Parādītās aukliņas var vai nu izgatavot tikai ar roku palīdzību, vai arī darbam vajadzīgos palīglikdzekļus viegli var pagatavot katrs pats no mājās esošajiem priekšmetiem. No dažādiem diegiem, dzijām, auduma strēmelītēm var pagatavot vītas, pītas aukliņas un pīnes, kā arī mezglotas un adītas, bet sirsniņu auklas tehnikā pīta sirds draugu aukliņa būs jauka dāvana labākajam draugam Valentīna dienā. Auklu darināšana ir aizraujoša nodarbošanās, un to var darīt vienalga, kurā vietā.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(19. — 25. augusts)

Auns. Nedēļas pirmā daļa, iespējams, būs dinamiska, notikumiem bagāta, tāpēc viegli būs pazaudēt ceļu, kas ved uz mērķi. Ceturtdien ne visai patīkama gaisotne var izveidoties mājās. Ja netiks ņemts vērā jūsu viedoklis, varat nonākt pat līdz dusmu izvirdumam. Nedēļas nogalē draugi palīdzēs palūkoties uz pasauli optimistiskāk, dzīvesprieks atgriezīsies.

Vērsis. Par spīti erudīcijai un optimistiskam skatam uz dzīvi, šonedēļ varat kļūt neparasti izklaidīgi un aizmāršīgi, zaudēt pārliecību visatbildīgākajā brīdī. Sašķoboties izpratnei par notiekošo, varat nonākt aplamu secinājumu varā. Nedēļas otrajā pusē pārpratumi pamazām noskaidrosies, taču nepārstāsiēt brīnīties, kā varējāt būt tik neapdomīgi.

Dvīņi. Gaidītās materiālas stabilitātes vietā līdz ceturtdienai būs jādomā, kā tērēt naudu, lai pēc iespējas mazāk atdotu un vairāk iegūtu. Ar padomiem neskoposies ne radi, ne draugi — viņu uzmundrinošie vārdi un solījumi palīdzēs saglabāt vismaz ilūziju par stabilitāti. Nedēļas otrajā pusē viegli pieņemsiet jaunas idejas un piedāvājumus, pat ja īsti nezināsiet, ko ar tiem iesākt.

Vēzis. Neapmierinātības un īgnuma izpausmes nedēļas pirmajā pusē var kļūt par iemeslu nesaskaņām ar apkārtējiem. Par katru cenu gribēsiet iet tikai paša izvēlēto ceļu, necietīsiet, ja kāds mēģinās jaukties jūsu lietās. Piekdien spriedze attiecībā kļūs mazāka, nekautrēsieties atzīt savas kļūdas un labot to, kas vēl nav galīgi sabojāts.

Lauva. Lieliski tiksiet galā ar pienākumiem darbā, un attiecības ar kolēģiem būs labas, tomēr jutīsieties neapmierināti. Iespējams, pietrūks dinamikas un rosības, alkāsiēt pēc kaut kā vairāk nekā tikai ierastā ikdiena. Diemžēl līdz nedēļas vidum tādas īstas apņēmības izdabāt savām vēlmēm nebūs. Vienīgi brīvdienās būsiēt gatavi sevi lutināt.

Jaunava. Asu izjūtu mirkli nedēļas sākumā var pārvērsties lēmumā sarežģījumam. Dzīvot būs vieglāk, ja jūs, neņemot vērā apkārt valdošo straujo dzīves ritmu, ievērosiēt devīzi — lēni, toties droši! Nedēļas otrajā pusē ieteicama neliela atslodze — neuzņemieties papildu pienākumus pat tad, ja to lūdz draugi. Ēdiēt veselīgus produktus un brīvajos brīžos atpūties.

Svari. Tukša muca tālu skan... Pārspīlēta aktivitāte un grandiozas idejas nedēļas sākumā var radīt iespaidu, ka esat gatavi lieliem darbiem. Tiklīdz būs jāsāk strādāt, citīgi meklēsiet iemeslu, lai tikai neko nedarītu. Tāda attieksme pret darbu var kaitēt autoritātei. Nedēļas otrajā pusē varat kļūt pārlieku izvēlīgi, meklējot sabiedrotus.

Skorpions. Risinot intelektuālus jautājumus, ilgi lauzīt galvu nevajadzēs — izeju no sarežģīta labirinta nedēļas sākumā atradīsiet nemiāldīgi. Autoritāte pieaugs, un ne viens vien kļūmīgā situācijā nonācis paziņa lūgs jūsu palīdzību. Diemžēl nav garantijas, ka jūs sapratis pareizi.

Strēlnieks. Nedēļas pirmo pusē vēlams pavadīt mierīgi, nesasteidzinot notikumu gaitu. Ja tomēr rodas nepārvarama vēlēšanās izgāzt dusmas pār tā cilvēka galvu, kas pirmais gadās ceļā, atcerieties, ka grēkāza lomā varat nokļūt arī paši. Nedēļas nogalē izmantojiet izdevību izrunāties, sakārtot attiecības un gūt patīkamus iespaidus kādā kultūras pasākumā.

Mežāzis. Nevēriģa un pavirša attieksme nedēļas sākumā var radīt neapmierinātību apkārtējos. Domājiet, ko darāt, sekojiet līdzi tam, ko sakāt, — centieties neizprovocēt uz strīdu cilvēkus, kas allaž gatavi palīdzēt, arī tad, ja jūsu idejas bijušas pārgalvīgas. Īpaši piesardzīgi esiet ceturtdien. Nedēļas nogalē spriedze attiecībā atslābs, varat risināt ar naudu vai īpašumu saistītus jautājumus.

Ūdensvīrs. Nojauta, ka aiz jūsu muguras notiek kas nelāgs, nedēļas sākumā nepievils. Par laimi, jums vēl ir draugi un atbalstītāji — ja vajag, vaicājiet palīdzību viņiem. Nedēļas otrajā pusē apkārtējos var pārsteigt jūsu impulsivitāte un neierastā rīcība. Kaut arī ekstravagantais solis būs siķis, tomēr tas var izraisīt plašu rezonansi.

Zivis. Lai cik trauksmaini sāktos šī nedēļa, lūkojiet saglabāt vēsu prātu ikreiz, kad jāizšķiras par ārkārtēju soli vai jāatbild uz āķīgu jautājumu. Līdz ceturtdienai negaidītu situāciju var būt diezgan daudz. Nedēļas nogalē iepriekšējo dienu spriedze var radīt garīgās enerģijas apskumu, sajūtu, ka esat iztukšoti.

Būs svētki Preiļu novadā

29. — 31. augustā paredzēti Preiļu novada svētki. 29. augustā no pulksten 12.00 līdz 15.00 Saunas pagastā atpūtas laukumā notiks radošā darbnīca «Ziedu ceļš». Aizkalnes pagastā pulksten 18.00 visi tiks aicināti uz orientēšanās sacensībām «Iepazīsti savu pagastu».

30. augustā Pelēču pagastā pulksten 18.00 notiks jaunības svētki «Tauriņdejas krāsās». Saunas pagastā pulksten 19.00 atpūtas pasākums «Atā, vasariņa...». Programmā — konkursa «Sakoptākā sēta — 2013» dalībnieku godināšana, koncerts. Pulksten 22.00 sāksies ballē.

Plaša svētku programma paredzēta Preiļos. Pulksten 15.00 Preiļu kultūras namā tiks atklāta Tautas fotostudijas «Murmanska» izstāde «Sibīrijas motīvi». Pulksten 17.00 Nadeždas Bulatovas (Jekaterinburga) autorarbu izstādes atklāšana un Olgas Volginas (Jekaterinburga) «Dizaina studijas — T» tēru demonstrējumi. Pulksten 18.30 Preiļu parkā sāksies sporta aktivitātes jaunajiem. Pulksten 21.30 pie Preiļu pils — «Preiļu pils stāsti» — Viduslaiku mūzikas ansamblja «Gaurata Gaura» koncerts. Pulksten 23.00 Preiļu parka estrādē notiks jauniešu atpūtas pasākums ar īpašo viesi — Gacho.

31. augustā no pulksten 08. līdz 13.00 Preiļos darbosies Tirgus iela. Pulksten 10.00 paredzēts Preiļu novada tautas mākslas kolektīvu koncerts. Pulksten 11.00 — «Greentrails Bike Tour» ekstrēmo sporta veidu šova programma. Pulksten 12.00 — Latvijas karaoke čempionāta atlases kārtā Preiļos. Pulksten 12.00 viesu mājā «Pie Pliča» grāmatas «Latgale fotogrāfijās» prezentācija. Pulksten 13.00 — Preiļu pilsētas iestāžu prezentācija.

Svētku noslēguma daļa risināsies Preiļu parka estrādē. Pulksten 18.00 paredzēta Preiļu novada domes atzinības rakstu pasniegšana, XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku dalībnieku apsvēikumi.

Pulksten 20.00 visi aicināti uz Rēzeknes Zaļo pakalnu kora koncertu. Pulksten 22.00 — multimedālais koncertuzvedums par mūziku un mīlestību ar Latvijā unikālo muzikālo strūklaku šovu «Satikšanās pilsētā». Svētki noslēgsies ar zaļumballi, kas sāksies pulksten 24.00. Spēlēs grupa «Kraujas Band».

No pulksten 20.00 — maksas pasākumi.

Velodiena «Ar veļiku pa Aglyunu 2013»

17. augustā visi velosporta cienītāji tiek gaidīti Aglonā, kur notiks tradicionālā velodiena «Ar veļiku pa Aglyunu». Velomaratonu organizē Aglonas novada iniciatīvas grupa «Velomiļi». Tas tiek rīkots ar mērķi veicināt lietderīgu, interesantu un veselīgu brīvā laika pavadīšanu, popularizēt veloturismu Aglonā, novadā un vietējā sabiedrībā, kā arī veicināt ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu.

Velomaratona var piedalīties gan komandas, gan individuālie braucēji, kā arī ģimenes ar bērniem. Brauciena dalībniekiem jāņem vērā, ka paši ir atbildīgi par savu un bērnu veselību pasākuma laikā. Līdzī jāņem personīgais aprīkojums: velosipēds, sporta tērps, ķivere, peldkostīms. Dalībnieks drīkstēs izmantot velosipēdu ar vai bez ātruma pārslēdzēja, kurš ir vadāms ar muskuļu spēku, kā arī jābūt līdzī medicīniskajai aptieciņai un ūdens rezervei.

Velomaratona paredzētas divas trases: sporta trase apmēram 30 kilometru garumā, kurā piedalās komandas vai individuālie braucēji, un tautas trase apmēram 15 kilometru garumā, kurā piedalās individuālie braucēji. Abas trases varēs izbraukt arī velodienas pasākuma dalībnieki, kuri nestratē komandu sastāvos. Tautas klasē paredzētas septiņas vecuma grupas, sākot ar 10 un beidzot ar 60 un vairāk gadiem. Meistarklasē jaunākā grupa ir 15 — 16 gadu veci braucēji, vecākā — 60 un vairāk gadu. Maratona sākums noteikts pie sporta halles. Velomaratona būs jāorientējas pēc kartes.

Paredzētas arī sacensības pašiem mazākajiem bērniem, sākot ar četriem gadiem. Tās notiks Aglonas vidusskolas stadionā, sākums pulksten 16.30.

Pulksten 17.30 starts tiks dots triatlona stafetei — peldēšanai, skriešanai, velotriālam — Aglonas pagasta atraktīvā atpūtas centra pludmalē pie Cirišu ezera. Dalībnieku vecums paredzēts no 12 gadiem.

Pasākuma programmā paredzēta arī veloparāde pa Aglonas ielām. Velodienas izskaņā tiks sumināti uzvarētāji, Aglonas novada jaunieši priecēs tuvus un tālus viesus ar koncertuzvedumu «Dzīve kā teātris», bet zaļumballē varēs liksmot līdz pat rītausmai.

Sagatavoja L.Rancāne

LABU APETĪTI!

Avokado un šokolādes groziņi

100 g riekstu (valrieksti, mandeļi vai citi rieksti), 50 g dateļu.

Pildījumam: 1 avokado, 2 banāni, 50 g melnās šokolādes.

Sablenderē riekstus un dateles, līdz masa kļūst ķepīga un turas kopā. Ņem mafinu pannu vai mafinu trauciņus, un riekstu un dateļu masu izspaida plānā kārtiņā gar maliņām.

Avokado un banānus samīca viendabīgā masā, tos neblederējot, lai saglabājas nedaudz augļu struktūra. Ūdens peldē izkausē šokolādi, pievieno to avokado un banānu masai. Masu ar karoti pilda riekstu trauciņos.

Liek saldētavā uz vismaz 20 minūtēm vai ledusskapī uz 2 stundām, lai sastingst.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika Derīgs līdz 19. augustam.

T	ā	i	r	.																

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN). Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

VESELĪBAS STIPRINĀŠANA

Necilais maura retējs

No maura retēja ievāc visas auga daļas. No lakstiem iegūst gan sulu, gan gatavo uzlējumu, novārījumu un spirta izvilkumu. Preparātus izmanto kā antiseptiskus līdzekļus kuņģa un zarnu trakta slimību, īpaši caurejas ārstēšanai. Dažu tautu medicīnā lieto arī dizentērijas, nierakmeņu un tūskas gadījumā.

Ārīgi lieto skalošanai angīnas, kā arī rīkles, smaganu un mutes dobuma gļotādas iekaisuma ārstēšanai.

Lakstu uzlējumu un novārījumu gatavo no četrām ēdamkarotēm drogas uz vienu litru ūdens. Dzer pa vienai glāzei trīs reizes dienā.

Sakneņu novārījumam ņem vienu ēdamkaroti drogas uz vienu glāzi ūdens un dzer pa vienai ēdamkarotei ik pēc divām stundām.

Sulu izmanto žultsakmeņu un nierakmeņu ārstēšanai, mutes skalošanai čūlu un smaganu asiņošanas reizēs. Sulu atšķaida ar ūdeni 1:2, uzvāra un dzer pa trešdaļai glāzes četras reizes dienā. Sāpīgu mēnešreizu gadījumā sulu dzer pa ceturtdaļai vai trešdaļai glāzes 4 — 5 reizes dienā vienlaikus uzliek siltu sulas kompresi uz vēdera lejasdaļas.

Žultsakmeņiem un nierakmeņiem dzer arī pa trim ēdamkarotēm dienā retēja un svaigu rudzu lakstu sulas maisījuma ar medu.

Apliekamiem izmanto putriņā saberztus lakstus vai sulas kompreses, ko liiek uz asiņojošām brūcēm, furunkuliem, kā arī peldēm pret locītavu sāpēm.

Uz herpes vīrusiem iedarbojas maura retēja lakstu pulveris, ko lieto pa vienai tējkarotei, uzdzērot glāzi ūdens. Tas palīdz novērst arī spazmatiskus mēnešreizu traucējumus, dziedē gastrītu, čūlu.

Aloje jeb alveja

Augam piemīt žulti dzenoša, zarnu peristaltiku veicinoša, caureju radoša un pat pretiekaisuma darbība. Tā aktivizē organisma aizsargspējas.

Auga lapas 24 stundas pēc noplūkšanas izlieto svaigas vai pārstrādā sulā. Sulu var izmantot svaigu vai iztvaicēt. Ja lapas 12 diennaktis tur tumšā, vēsā (4 — 8 grādi) vietā, tajās notiek bioloģiskas pārveidošanas un tās iegūst biostimulatora īpašības — sekmē šūnu un audu atjaunošanos.

Sulu izmanto ēstgribas rosināšanai, gremošanas sistēmas stimulēšanai, aizcietējumu likvidēšanai, ādas un gļotādas bojājumu novēršanai, organisma spēcīnāšanai pēc slimībām.

Sulu lieto pa vienai tējkarotei trīs reizes dienā pusstundu pirms ēšanas. Tādā pat devā novājinātiem slimniekiem ieteicams maisījums no 100 g alvejas sulas, 500 g sasmalcinātu valriekstu, 300 g medus un 3 — 4 citronu sulas.

Ārēji alvejas sulu lieto strutainu brūču, čūlu, apdegumu, ap-

saldējumu un trofisko čūlu ārstēšanai. Ar atšķaidītu sulu skalo iekaisušu mutes dobumu, smaganas un rīkli.

Kadiķogas

Parastā paeģļa ogās ir līdz 2% ēterisko eļļu, kā arī invertcukurs, miecvielas, sveķi, flavonoidi, sveķskābes, organiskās skābes.

Veselības stiprināšanai izmanto kadiķogu un to preparātu antiseptiskās īpašības, lietojot akūta un hroniska cistīta, koliku un vēdera uzpūšanās, nierakmeņu, augšējo elpceļu iekaisuma gadījumos, aknu darbības un gremošanas veicināšanai un pret reimatismu.

Tomēr jābūt uzmanīgiem. Kā piemērotāko kadiķogu lietošanas veidu Rīgas Stradiņa universitātes Farmācijas fakultātes asociētā profesore Vija Eniņa iesaka košļāt svaigas ogas. Jāsāk tikai ar četrām ogām, katru nākamo dienu devu palielina par vienu ogu, kamēr sasniedz 13. Pēc tam tādā pašā veidā devu atkal samazina līdz četrām ogām.

Ogu košļāšana mazina zobakmens aplikumu, ilgstoši uztur patīkamu elpu, jo ēteriskās eļļas uzsūcas asinīs un elpojot izdalās caur plaušām.

Fototerapeita Artūra Tereško rekomendācijās ieteikts vienu ēdamkaroti ogu apļiet ar divām glāzēm verdoša ūdens, 4 — 5 stundas paturēt siltā vietā un lietot pa vienai ēdamkarotei trīs reizes dienā pirms ēšanas.

Pēc preses materiāliem

PASMAIDĪSIM

Divi soļi, kā nopelnīt ar interneta palīdzību:
1. Atslēdzam internetu.
2. Ejam strādāt!

Padomju laiki, Olimpiskās spēles, boksa finālā jātiekas ASV un PSRS sportistiem, bet padomju bokseris kaut kur noklīdis. Izlasē panika. Beigās atrod tuvējā ciema kalēju un saka: — Klau, nostāvi kaut vienu raundu, mēs tev jaunu dzīvokli nopirksim!

— Labi!
Abi iziet ringā, ASV bokseris kalēju dauza, dauza, tas stāv. Pēc stundas izlases treneris saka: — Klau, vēl vienu raundu nostāvi, mēs tev jaunas galošas nopirksim.

— Par galošām es trīs raundus nostāvēšu!
Nostāv kalējs visus trīs raundus. Treneris saka: — Nu, vēl vienu raundu nostāvi, jaunu traktorū dabūsi!

Kalējs atbild:

— Ai nē, veči, piegriezās man viss, tūlīt es viņam vilkšu pa mūli!

Pārpildītā tramvajā jauns cilvēks vēlas palūgt blakusstāvošajai sievietei, lai viņa nopikstina taloniņu, un uzrunā viņu:

- Jaunkundzīt...
- Viņa: — Jūs esat pārliecināts?
- Viņš: — O, atvainojiet, kundze...
- Viņa: — Esat pārbaudījis?
- Viņš: — Hm... vienu mirklīti...
- Viņa: — Vai pagūsiet?
- Viņš: — Nu, kaut kā nebūt...
- Viņa: — Kaut kā nebūt es arī mājās varu.

Skolā es mācījos divas svešvalodas — angļu valodu un matemātiku.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA)

aicina 17-25 gadus vecus jauniešus ar Eiropas atbalstu iegūt profesiju 1 vai 1,5 gadu laikā

Tā ir iespēja:

- mācīties bez maksas un saņemt stipendiju līdz 80 latiem;
- izvēlēties kādu no vairāk nekā 70 profesijām;
- mācīties kādā no profesionālās izglītības iestādēm visā Latvijā;
- jau prakses laikā saņemt darba piedāvājumu.

Mācību sākums - 2013. gada septembris.

Vairāk informācijas par kritērijiem un uzņemšanas datumiem - www.niid.lv.

Mācības nodrošina Eiropas Sociālā fonda projekts „Profesionālās izglītības programmu, pamatprasmiņu un kompetenču apguve izglītības un profesionālās karjeras turpināšanai”, vienošanās Nr. 2010/0284/1DP/1.2.1.1.3/10/PIA/VIAA/001.

SIA „LASKANA-LOGISTIC” PĒRK CIRSMAS un lielas CIRSMAS, kā arī cērtamā meža NĪ. Izmanto dastotāju pakalpojumus, maksā par starpniecību.
Tālr. 20276658,
laskana.jekabpils@inbox.lv

19. augustā z/s „Gračuļi” pārdos brūnus, raibus, baltus, melnus jaunputnus 4-5 mēn., dējēvistas 10 - 14 mēn., gaiļus. Mob. tālr. 29186065. Gailišos 7.00, Riebiņos 7.15, Preiļos 7.30, Pieniņos 7.50, Stabulniekos 8.00, Galēnos 8.10, Siļukalnā 8.20, Polkoronā 8.35, Smelteros 8.45, L. Anspokos 8.55, Prikuļos 9.05, Rudzātos 9.20, Rožupē 9.35, Līvānos 9.50, Jersikā 10.15, Upeniekos 10.25, Starēs 10.40, Vanagos 10.55, Sutros 11.15, Anspokos 11.40, Kastirē 11.50, Baškos 11.55, Aglonā 12.05, Jaunaglonā 12.15, Aglonas st. 12.30, Aizkalnē 12.45, Pelēčos 12.55, Arendolē 13.10, Rimicānos 13.25, Upmalā 13.35, Vārkavā 13.45, Ančkinos 13.55.

Pārdod

AUDI A3 1,9 TDI, 81 kw, 110 zs, 1999. g., TA 05.2014, visas ekstras. Cena Ls 2290. Tālr. 20518441;
labu govī 4. laktācijas Pelēču pagastā. Tālr. 26026113.

Izīrē

1-istabu mēbelētu dzīvokli Rīgā (Pļavniekos). Tālr. 26162288.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA iepērk: piena teļus.
Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483. Mihails.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 28761515.

PĀRDOD jaunus McHale, Sipma un Metal – Fach preses un rulonu ietinējus. Kartupeļu novākšanas, UNIA augsnes apstrādes un sējas tehniku, savācējpiekabes Pottinger, zāles smalcinātājus u. c. tehniku.
Tālr. 29482639,
e-mail: laja@apollo.lv, www.laja.lv

SIA Agerona IEPĒRK rapsi un graudus, ir pieejams autotransports.
Tālr. 22032244,
e-mail: tm2@agerona.lv,
faks: 0037163080696.

Piedāvā darbu autovadītājam ar E kategoriju darbam uz NVS valstīm.
Tālr. 26954859.

Logi no 13 Ls, koka durvis 55 Ls, metāla durvis 99 Ls, PVC 85 Ls. Bezprocentu kredīts, pilns serviss.
durvistev.lv Valmieras 2, Preiļi, tālr. 28673992, 65321411.

SIA „Mortars” iepērk skuju koku un lapu koku TARAS KLUČUS
● lapu koku tara no 14 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
● skuju koku tara no 12 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
● lapu un skuju koku tara no 24 cm – 28 Ls/m³
Piegādes vieta: „Latgran” teritorijā, Ūdrīšu pag., Krāslavas nov.
Mob. tālr. 26624477.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA „Cēsu miesnieks” iepērk jaunlopus un liellopus gan kautsvārā, gan dzīvsvārā.
Sveram godīgi, maksājam laikā!
Tālr. 26388842, 29172343.
www.cesumiesnieks.lv

SIA „LATBULL” pērk PIENA TEĻUS 14-40 d.v.
Samaksa tūlītēja.
T.26185002

UNO PĒRK
visa veida cirsma, mežus, kā arī papirmalku, zāģbaļķus, taras klučus.
TŪLĪTĒJA APMAKSA!
Kokvedēja pakalpojumi.
Tālr. 29809191.

SIA „ALŅI AS” IEPĒRK ZĀĢBAĻĶUS VARAKĻĀNOS Ls/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	35	44	46
PRIEDE	34	42	44

BEZMAKSAS TRANSPORTS. Ar savu transportu + 3,00 Ls/m³.
Garumus iepriekš saskaņot!
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!
Tālr. 64866070, 29806775, 25916403.

Pērk meža īpašumus, cirsma.
Samaksa tūlītēja,
1 ha – līdz Ls 6000.
Tālr. 20207208.

PĀRDOD akmeņogles, kurināmo gabalkūdrū ar piegādi.
Tālr. 26801172.

Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

Zviedrijas kompānija PĒRK mežus un zemi.
Tālr. 25644455, 27888826,
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

SIA „Latmežs” pērk visa veida īpašumus, cirsma, var būt ar apgrūtinājumiem (ķīla, mantojums utt.).
Ātrā izskatīšana, labas cenas, tūlītēja samaksa. Iespējams avanss.
Tālr. 22028592, 29777641.

SIA „ALVSTRE” iepērk dzīvsvārā:
govis, teles - līdz Ls 0,90
bulljus - līdz Ls 1,00
piena teļus - līdz Ls 1,30
Cenas norādītas ar PVN.
Samaksa ar pārskaitījumu.
T. 651 97414

Pārvietojams gateris izbraucot zāģē ar elektrību 10,7 m garus un ar benzīnu 6,5 garus baļķus un stabus.
Augsta kvalitāte. Tālr. 26161501.

Produkts ar gadsimtu vēsturi — kefīrs

Glāze kefīra pusdienās. Kefīrs — aukstās biešu zupas vai okroškas katlā. Kas var būt labāks un atsvaidzinošāks.

Nu jau vairākām Latvijas iedzīvotāju paaudzēm šis produkts kļuvis par neatņemamu ēdienkartes sastāvdaļu. Ne vien gards, bet arī bagāts ar vērtīgām uzturvielām viegli uzņemamā formā, kefīrs labvēlīgi ietekmē vielmaiņu un gremošanas procesus, stiprina imunitāti.

Atnācējs no Ziemeļosetijas

Kefīra dzimtene esot Kaukāza reģions. Nostāsts vēsta, ka Ziemeļosetijā kefīra gatavošanas noslēpumi vēl līdz 20. gadsimta sākumam rūpīgi glabāti. Svešzemnieki drīk-

stējuši kefīru tikai dzert, bet ne iegādāties ieraugu, kas ļautu šo dzērienu no piena gatavot pašiem. Pirmajam pie kefīra sēnītēm esot izdevies tikt Krievijas pienrūpniekam Balandinam ap 1910. gadu. No turienes tad arī sākusies kefīra tālāka izplatība.

Daži piena pārstrādes uzņēmumi tagad lieto sasaldētas ierauga kultūras, ko piedāvā specializēti ražotāji, citi tomēr saglabājuši tradicionālo metodi un paši kultivē kefīra sēnīti.

Kā kefīrs top

Piens vispirms jāsgatavo atbilstoši kefīra vajadzībām — tam nepieciešams ilgāks pasterizācijas laiks nekā pienam vai krējumam. Tad pienam pievieno kefīra sēnītes ieraugu, raudzē atbilstošā tem-

peratūrā noteiktu stundu skaitu, līdz produkts sasniedz normatīvos paredzēto skābuma pakāpi, kurā tas ir visgaršīgākais. Pēc tam kefīru pilda paciņās un uzglabā noteiktā temperatūrā.

Jāglabā atbilstošos apstākļos

Tā sauktie dzīvie piena produkti ir jāuzglabā piemērotos apstākļos. Ja laiks ir silts, nevar kefīra paciņu vadīt mašīnā visu dienu un cerēt, ka tas nezaudēs kvalitāti. Lai kefīrs nebūtu kunkuļains, rūpnīcā pēc speciāla grafika ieprogrammēta iekārta kefīru periodiski apmaisa.

Labs gan treknais, gan liesais

Treknāko kefīru, kurā ir 7% tauku, vairāk izmanto salātiem vai aukstajām zu-

pām. Ja garšo, nelielās devās šo kefīru mēdz arī dzert. To var darīt, neuztraucoties par pārmērīgu tauku uzņemšanu. Sabiedrībā ļoti populārs gan ir kefīrs ar 2% tauku saturu, savi cienītāji arī kefīram ar 2,5% tauku.

Vājpiena kefīru izvēlas tie cilvēki, kuri cenšas ierobežot tauku patēriņu. Tas tāpat ir veselīgs un vērtīgs skābpiena dzēriens, kurā ir piena olbaltumvielas, pienskābās baktērijas, kalcijs un citas uzturvielas.

No preses materiāliem